

Artikel uit:

De Nederlandsche Leeuw

Maandblad van het Koninklijk Nederlandsch Genootschap
voor Geslacht- en Wapenkunde
99ste jaargang, no. 2-3, februari-maart 1982 (in de rubriek
Aanvullingen en verbeteringen op enige in Nederland's
Adelsboek en Nederland's Patriciaat gepubliceerde
genealogieën en stamreeksen)

N.B.: Om technische redenen is de lay-out van dit artikel anders dan in de publicatie in De Nederlandsche Leeuw. De tekst is, behoudens enkele mini-aanpassingen, ongewijzigd.
De noten zijn aan het eind van het artikel geplaatst.

Snethlage, de Duitse tak

(en tevens enige aanvullingen op de publicatie van de Nederlandse takken in Nederland's Patriciaat, 63^e jaargang, 1977)

door A. Snethlage

In aanvulling op de publicatie van de genealogie *Snethlage* in jrg. 63 van Nederland's Patriciaat, 1977 geef ik hierbij een overzicht van de mij bekend zijnde gegevens van de, daar weggelaten, Duitse tak van deze familie. Deze gegevens zijn voor het grootste deel afkomstig van Oscar Ernst Snethlage, overleden te Wiesbaden in 1957, voor de oudere generaties, en van Dr. Rotger Michael Snethlage te Aken, voor de jongere generaties.

Inleiding op de Duitse tak

Deze tak vertoont twee duidelijk te onderscheiden fasen. Tot en met globaal gesproken de 18de eeuw blijft men het Graafschap Tecklenburg in het grensgebied trouw, dat sinds 1707 aan Pruisen behoorde. De hierop betrekking hebben[~] de gegevens worden in § 1 behandeld. Met de komst van Dr. *Bernhard Mauritz Snethlage* (1753-1840, § I, Va, 6, § 2, Vla), van wie alle mij bekende huidige leden van deze tak afstammen, in 1802 naar Berlijn, treedt een nieuwe, meer algemeen-Duitse fase in. Symbolisch hiervoor mag heten dat *Bernhard Mauritz* zich dan *Moritz* in plaats van *Mauritz* gaat schrijven. Ik heb, ondanks enige aarzeling, uiteindelijk ook de op deze fase betrekking hebbende gegevens gemeend te moeten publiceren om het totale beeld van de familie *Snethlage* te completeren. De gegevens hierover zijn in § 2 gegroepeerd.

Verder onderzoek zal zeker nog vele lacunes kunnen opvullen. Mogelijk bestaan er zelfs nog verdere nakomelingen. en wel uit de tak van Ds. *Eberhard Samuel Snethlage* (IVb) ^{43a}.

Enkele nadere bijzonderheden bij de publicatie in Nederland's Patriciaat, 63^e jaargang, 1977

Daar de opzet van Nederland's Patriciaat vanzelfsprekend zijn beperkingen stelde aan hetgeen daar gepubliceerd kon worden, maak ik van de gelegenheid gebruik nog enkele bijzonderheden te geven bij de daar vermelde gegevens.

Zo komt het wapen nog voor op een lakafdruk van Ds. *Wilhelm(us) Bernhard(us) Snethlage* (NP, tak A, IVa) op een oorkonde van 15 juni 1688, eertijds in het bezit van Oscar Ernst Snethlage te Koningsbergen, later te Wiesbaden.

Het was aardig dat in het Nederland's Patriciaat menige inschrijving als student opgenomen kon worden; men zij er echter op attent dat deze vermeldingen niet volledig zijn. Ds. *Johannes Snethlage* (NP, tak BA, IVb) was praeses in 1736 en assessor in 1748 van de Drentse synode; zijn kleinzoon Ds. *Jacobus Martinus* (Vld) was allereerst predikant te Hijlaard (intree 19 sept. 1802, afscheid 19 mei 1803).

Uit het echtpaar Steenhoff-Snethlage (NP, VIIIe, 3) ^{nakomelingen} *Steenhoff Snethlage* in de Republiek Zuid-Afrika.

Verder volsta ik ermee hier nog te wijzen op twee huwelijken die binnen de familiekring plaatsvonden, zonder dat zulks uit de genealogie blijkt. *Johanna Hendrina Gerharda Becking*, de schoonmoeder van *Nikolaas Snethlage* (NP, Tak BA, VIIa, 2) was een dochter van *Derk Adolph Becking* en *Philippina Jacoba Maria Snethlage* (NP, tak C, Vf, 1). De schoonvader van *Witze Snethlage* (NP, tak BA, VIIIb), *Jan Tobias de Haan*, secretaris van Opsterland en notaris te Wolvega, was een zoon van de Leeuwarder olieslager *Fongerde Haan* (1801-1829) en *Catharina*

Hamstr, welke laatste hertrouwde met *Jan Foppes Snethlage* (NP, tak BA, VIIb) en een dochter was van *Jan Tobias Hamstra* en *Anna Gijsberta Snethlage* (NP, tak BA, Vc, 9).

Wat betreft de herkomst van de *Snethlage's* zij nog het volgende opgemerkt. Sinds lang is gedacht aan een afstamming uit de adellijke familie *Von Snetlage*. Samenhang, al dan niet via bastaardij, lijkt inderdaad niet onwaarschijnlijk, gezien de overeenkomst in naam, woonstreek en wapen. Bovendien doen zich in Westfalen overeenkomstige gevallen voor; zie hierover de opmerkingen van Mr. O. Schutte in zijn artikel *Strick* in *De Nederlandsche Leeuw* 1975, kol. 207. Zelf heb ik mij nooit in deze *Von Snetlage's* verdiept, al bezit ik wel aantekeningen betreffende hen van wijlen O. E. Snethlage, van Dr. R. M. Snethlage en van de heer H. J. Warnecke te Borghorst. Ik wil er hier op wijzen dat tot nu toe geen bewijs is geleverd voor een dergelijke samenhang. Dit te meer nu nog zeer recent, in *Deutsches Geschlechterbuch* 1978, Band 177, ad Smend op blz. 442 onder de kwartieren van *Margaretha Christina Smend* geb. *Snethlage* (1659-1749, NP, tak A, IIIa, 3) ³ *Samson (von) Snetlage*, geb. ca. 1510, predikant te Buer bij Melle, † ca. 1590, als vader van generatie I, Ds. *Wilhelmus Sethlage* (1565-1650), is opgevoerd. Dit is ook het geval in het artikel "Die Ahnen von Friedrich Engels" in *Genealogie*, Band 10, 19de jaargang, 1970, blz. 289-300, van de hand van H. Kiessling. In deze publicaties wordt hiertoe geen bewijs aangevoerd en mij is dat ook anderszins niet bekend. Dr. R. M. Snethlage heeft de mogelijkheid geopperd dat *Wilhelmus* behalve van *Samson* een (bastaard)zoon zou kunnen zijn van *Rudolf von Snetlage*, heer van Wulfen en Haslage (geb. 1537/38, in 1540 2 à 3 jaar oud, student te Wittenberg 25 juni 1557, † Haslage 1608, zoon van *Heinrich von Snetlage*, heer van Wulfen, half Lonne en Haslage, en *Gertrud von Holle*, tr. ca. 1563 *Lucie von Amelunxen*). De jongste zoon van *Wilhelmus*, Ds. *Rudolphus Theodorus Snethlage* (NP, tak C, IIc), zou dan naar zijn beide grootvaders zijn vernoemd. Ook voor een dergelijke afstamming ontbreekt echter het bewijs.

Tenslotte merk ik in dit verband nog op dat in de diverse familieaantekeningen *Wilhelmus* steeds als eerste wordt genoemd. Dit is reeds zo in de oudste mij bekende, van de hand van Ds. *Rudolphus Snethlage* (1651-1729, NP, tak C, IIc 6), die indertijd in bezit waren van de heer A. Snethlage, overleden in 1970 te Amsterdam.

Mevrouw A. E. M. Landheer-Roelants en de Heer F. E. Hunsche ben ik zeer erkentelijk voor de door hen verstrekte gegevens. Zeer bijzondere dank ben ik verschuldigd aan de Heer en Mevrouw Snethlage-Gräfin von Polier, zonder wier hulp ik dit artikel niet tot stand had kunnen brengen.

Genealogie.

(Uitwerking van de gegevens alleen voorzover deze niet zijn vermeld in de publicatie in *Nederland's Patriciaat*.)

§ 1. De *Snethlage's* in het Graafschap Tecklenburg.

I. Ds. *Wilhelmus Snethlage* (1565-1650), tr. 1592 *Margaretha Rump* (1569-1632).

Uit dit huwelijk o.a.:

1. *Wilhelm(us)*, volgt II.
2. Ds. *Johannes*, zie verder *Nederland's Patriciaat* ^{3a}.
3. Ds. *Rudolphus Theodorus*, zie verder *Nederland's Patriciaat*.

II. Ds. *Wilhelm(us) Snethlage* (1600-1677), tr. ca. 1621 *Christophilia Saatkamp*.

Uit dit huwelijk o.a.:

III. Ds. *Alhard(us) Theodor(us) Snethlage* (1629-1710).

tr. ca. 1654 *Katharina Bauer* († 1714).

Uit dit huwelijk o.a. ^{3b}:

1. *Wilhelm(us) Bernhard(us)*, volgt IVa.
2. *Eberhard(us) Samuel* volgt IVb.

IVa. Ds. *Wilhelm(us) Bernhard(us) Snethlage* (1656-1711). tr. 1e 1686 *Christina ab Hamm* († 1689); tr. 2e *Amalia Elisabeth Stuel* (1675-1753, die hertr. 1713 Ds. *Dietrich Hermann Hünemann*.

Uit het tweede huwelijk o.a.:

1. Ds. *Johann Dietrich*, zie verder *Nederland's Patriciaat*.
2. *Gerhard Bernhard*, volgt Va.

Va. Ds. *Gerhard Bernhard Snethlage*, geb. Tecklenburg 1706/07, stud. te Lingen ⁴ en te Groningen 1724, adjunct van zijn stiefvader Ds. Didrich Hermann Hünemann te Tecklenburg 1733, predik. aId. 1735 (2de predik. 1735, 1ste predik. 1761), † Tecklenburg 4 febr 1763 ⁵, tr. aId. 27 okt. 1740 *Sophia Elisabetha Mauritianus Heyles*, geb. 16 febr., ged. Tecklenburg 28 febr. 1717, † aId. 5 aug. 1785 ^{5a}, dochter van *Ludwig Friedrich Heyles* ⁶, Koninkl. Pruis. secretaris en archivaris te Tecklenburg. en *Anna Margaretha Altmann* ⁷.

Uit dit huwelijk:

1. *Ludwig Dietrich Snethlage*, ged. Tecklenburg 1 jan. 1742 ⁸, luitenant in het Légion Britannique van Hertog Ferdinand van Brunswijk bij het vrijbataljon van majoor Von Udam te Osnabruck, dat later als vrijbataljon in Pruisische dienst overging, † Ladbergen 25 mei 1811 ⁹ (ongetrouwd).
2. Dr. *Leonhard Wilhelm Snethlage*, geb. Tecklenburg 5 aug. ged. ald. 14 aug. 1743 ¹⁰, stud. te Harderwijk 1764, jur. dr., secretaris op het jacht van de Admiraliteit op de Maas bij een inspectiereis van de gecommiteerde Philips Hendrik van Goltstein en gouverneur van diens zoon ¹¹, gouverneur van Willem Gustaaf Frederik en Jean Charles des H.R. Rijksgraven Bentinck ¹², tegelijk met dezen hon. causa ingeschreven te Leiden 1773 ¹³, privaot-docent in de rechten te Halle, lector Franse taal te Göttingen 1793, id. te Berlijn 1804, † ald. 10 nov. 1812, tr. ^{13a} *Marie Dorothee Elisabeth Lange*, geb. 1754/55, † Berlijn 1 mei 1829, 74 jaar oud, dochter van *Frédéric Emanuel Lange* en *Elisabeth Claude* en wed. van *N. N. Raspe*.
Op 5 aug. 1762 werd te Tecklenburg attestatie afgegeven voor *Leonhard Wilhelm Snethlage* voor de (Waalse) Kerk te Arnhem. Hij werd als lidmaat aangenomen in de Waalse Kerk te 's-Gravenhage in 1771 op attestatie, van 29 okt., van de Kerk te Arnhem.
Hij publiceerde: *Contes politiques et fabuleux du dixhuitième siècle*. Berlijn 1779; *De iuris universi ratione*, Halle 1788; *Progr. de methode ius docendi*. Haàle 1788; *Nouveau dictionnaire français*. Göttingen 1795; *Observations sur l'expédition navale des Anglais sur les Côtes de la Zélande. accompagnées à un voyage fait dans ce pays-là*, Berlijn 1809.
3. *Amalia Maria Snethlage*, ged. Tecklenburg 19 mei 1745 ¹⁴, † Ladbergen 23 okt. 1792, tr. ald. 19 mei 1767 *Carl Heinrich Sparenberg*, geb. in 1725, rentmeester van Osterberg en ambtman te Ladbergen. † in 1789, zoon van *Friedrich Anton Sparenberg*, ambtman te Freren, en *Regina Juliane Strubberg* ^{23a}.
4. *Leopoldina Sophia Snethlage*, ged. Tecklenburg 20 aug. 1747 ¹⁵, tr. ald. 28 juni 1767 *Arnold Gempt*.
5. *Anna Elisabeth Snethlage*, ged. Tecklenburg 16 aug. 1750 ¹⁶, † 10 sept. 1818, tr. in 1777 *Alexander Karl Friedrich von der Marck*, geb. 12 febr. 1745, griffier en secretaris reken-kamer te Minden, † 22 jan. 1818, begr. Dützen bij Minden, zoon van Dr. *Philipp Wilhelm von der Marck* ^{23b}, med. dr., geheesheer te Minden.
6. Dr. *Bernhard Mauritz* (vanaf ca. 1800 *Moritz*) *Snethlage*, geb. 28 mei, ged. Tecklenburg 6 juni 1753 ^{16a}, Dr. theol. hon. causa (Univ. van Berlijn 1817 bij het 300-jarig jubileum van de reformatie), stud. te Duisburg ¹⁷, Leiden 1772 ¹⁸ en Utrecht ¹⁷ huisleraar en gouverneur bij de families Van Heeckeren van Enghuizen ¹⁹ te Arnhem 1776-1778 en Hope ²⁰ te Amsterdam 1778-1779. rector 1781 en directeur 1789 van het gymnasium te Hamm, directeur van het Kgl. Joachimthalsche Gymnasium te Berlijn 1802-1826, Kgl. Konsistorialrat ald. 1816-1836, ridder 3de kl. in de Orde van de Rode adelaar 1816, † Berlijn 19 nov., begr. ald. (Domkerkhof) 23 nov. 1840, tr. (ondertr. Hamm 25 mei) Herringen 10 juni 1783 *Johanna Christina Louisa Achenbach*, geb. Flierich (Kr. Unna, Westf.) 17 juli, ged. ald. 20 juli 1763 ²¹, Dame in de Orde van Louise, † Berlijn 10 jan., begr. ald. (Domkerkhof) 13 jan. 1855, dochter van Ds. *Ferdinand Johannes Adolf Achenbach* ²², predik. te Hillbeck en te Flierich ²³, en *Amelia Luisa Engels* ²³.

*Johanna Christina Louisa
Snethlage geb. Achenbach
(1763-1855)*

*Dr. Bernhard Mauritz
Snethlage
(1753-1840)*

In de oorlog verloren gegane olieverfportretten van het echtpaar *Snethlage-Achenbach* zijn afgebeeld in DGB, Bd. 163, 1973, na blz. 264, bij het artikel *Achenbach* (4e familie van die naam).

Op 9 jan. 1777 werd door de (Waalse) Kerk te Leiden attestatie afgegeven voor *Bernhard Maurice Snethlage* voor de Kerk te Arnhem.

De echtelieden *Snethlage-Achenbach* testeerden te Hamm 8 april 1784 (Staatsarchiv Münster, BI. 16, 161 en 17).

Een uitvoerige biografie van *Bernhard Mauritz* wordt gegeven in *Allgemeine Deutsche Biographie*, 34. Band, Leipzig 1892, blz. 516-522. Hieraan kan nog worden ontleend dat hij tijdens zijn studententijd te Leiden privaotonderricht gaf aan enige Russische studenten in Duits, Frans en wiskunde. Later beoefende hij vooral de pedagogie, en daarnaast filologie, filosofie, wiskunde en natuurwetenschappen, Latijn en theologie. Hij publiceerde veel, vooral op pedagogisch gebied, meest in wetenschappelijke

opstellen, bijgevoegd bij de jaarberichten van de gymnasia te Hamm en Berlijn. Van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem kreeg hij een zilveren medaille voor zijn inzending op de prijsvraag over de noodzakelijkheid de Natuurwetenschappen in de opvoeding te betrekken. Hiernaast publiceerde hij o.a. "Frankreichs Revolution ist warnend und lehrreich für alle Nationen", 2 delen, 1794 en 1796. Hij adviseerde Koning Friedrich Wilhelm III op onderwijsgebied.

Voor hun kinderen en verder nageslacht zie § 2.

7. *Friederika Ernestina Snethlage*, ged. Tecklenburg 1 april 1755¹⁵, † Ohne 22 jan. 1809, tr. in 1786 Ds. *Johann Jan Christopher Wilhelm Koppelman*, ged. (Bentheim ?) 13 febr. 1750, stud. te Duisburg 1768, predikant te Branlecht (Benth.) 1775, te Ohne 1786, schoolinspecteur van het "Ober"-graafschap 1826, lid Oberkirchenrat 1830, † Ohne 9 mei 1840, zoon van *Johann Wilhelm Koppelman*, secretaris op het landgoed Langen bij Bentheim, later herbergier te Bentheim, en *Catharina Dorothea Fincke* en wedr. van *Wilhelmine Rappardus* († 20 jan. 1778)^{23a}.
8. *Franziska Christina Snethlage*, geb. 21 aug., ged. Tecklenburg 23 aug. 1758, † Barmen 30 aug. 1846, tr. (Tecklenburg?) in maart 1788 *Gerhard Bernhard van Haar (Verhaar)*²⁴, geb. 6 april, ged. Wesel (Willebr. kerk) 8 april 1760, professor 1781, conrector 1786 en rector 1802-1833 gymnasium te Hamm, † aId. 20 febr. 1837, zoon van *Johannes Verhaar* en *Margaretha Scholten* en wedr. van (tr. in mei 1786) *Johanna Sophia Louise von der Marck* (ged. Hamm 11 juni 1760, † ald. 21 juli 1786)^{23b}.

Friedrich Engels was hun kleinzoon²⁴

IVb. Ds. *Eberhard(us) Samuel Snethlage*, ged. Lengerich 16 okt. 1670, stud. te Bremen 1689, Frankfurt a. Oder 1694, Duisburg 1696, wnd. predik. te Lienen als substituut voor zijn vader ca. 1697, predik. aId. 1710, † Lienen 16 jan. 1733, tr. ca. 1697 *Anna Bernhardina Alstein*, geb. wschl. Lengerich kort na 1671, † na 1744, dochter van Ds. *Johann(es) Andreas Alstein*, predik. te Lengerich, en *Margaretha Schramm*.

De benoeming van *Eberhard* tot predikant te Lienen ging nog met enige problemen gepaard, doordat hij zich in eerste instantie had gewend tot de koning van Pruisen, de landsheer, en niet tot de abdis van Herford, die het patronaatsrecht had. Nog in 1713 reisde *Eberhard* naar Herford om de zaak te bespreken²⁵.

Een gedenksteen boven de zij-ingang in het Noordportaal van de kerk te Lienen draagt het volgende inschrift: "ALARD. THEOD. ET EBERH. SAM. SNETHLAGIIS PASTORIBUS ACCURANTIBUS ET RUDOLPHO KRAFT PRAEFECTO HOC AEDEFICIUM SURREXIT 1706"²⁶.

In het bezit van *Eberhard Samuel* was de Strackenhof, waar hij ook woonde. Op een wapenstein boven de deur van de Strackenhof staat: "ANNO 1708 E. S. SNETHLAGE V.D.M. LINENSIS A. B. ALSTEIN CONIUGES DESERTAM VILLAM ET DOMUM STRACKENHOFF, CURA SUMPTIBUS ET OPERE SUI HEREDIBUS POSUERUNT"²⁷. Daarbij dan het wapen in de huidige vorm (d.w.z. met als helmteken een uitkomende griffioen, terwijl zijn vader en zijn oudere broer *Wilhelm Bernhard* een vlucht als helmteken voerden).

Eberhard Samuel bezat verder waarschijnlijk de Menkenhof te Lengerich en kocht op 21 maart 1713 van Christina Maria Gravin van Bentheim-Tecklenburg voor 1050 Thaler de Suricker molen met toebehoren²⁸.

Anna Bernhardina Snethlage geb. *Alstein* schonk ter nagedachtenis aan haar man een kroonluchter aan de kerk te Lienen, met als inschrift: "Eberhard Samuel Snethlage Pastor/Ecclesiae Lienensis Vertente Ministerii/ 35 exacto cum aetatis 64 obiit 1733/Et Anna Bernardina Alstein Vidua in sui suorum Memoriam"²⁹.

De in 1797 ten tijd evan het predikantschap van zijn kleinzoon Friedrich Andreas (zie bij *Friedrich Andreas*, Vb, 3) gestolen avondmaalbeker uit 1733 zal ofwel te zijner nagedachtenis zijn geschonken, ofwel door zijn zoon bij diens intree.

Uit dit huwelijk:

1. *Andreas Wilhelm*, volgt Vb.

2. *Friedrich Wilhelm Snethlage*, geb. in 1699, † jong.

3. *Samuel Hermann Rudolf*, volgt V c.

4. *Katharina Margaretha Snethlage*, geb. Lienen ca. 1703, † aId. 23 dec. 1779, 76 jaar oud, tr. Lienen 28 dec. 1725^{29a} *C.E. Arendt*, geb. ca. 1700, pachter van de domeinen te Kirstapel, sedert 1726 voogd (ambtman) en belastingontvanger te Lienen, † Lienen 31 dec. 1774, 74 jaar oud.

5. *Anna Maria Snethlage*, tr. Lienen 13 aug. 1726 *Leonhard Keller*.

6. *Charlotte Sophie Snethlage*, ged. Lienen 22 sept. 1712³⁰, tr. ald. 6 mei 1733 *Arn(ol)d Christian Gildemeister*, geb. Tecklenburg in 1700, stud. te Duisburg 1717, secretaris van Tecklenburg, † aId. 2 mei 1739, zoon van *Johann lodocus Gildemeister*, kamerraad te Tecklenburg, en *Gertrud Elisabeth Krull*³¹.

7-9. een zoon en twee dochters, niet met name genoemd en † jong (vgl. Genealogia Rumpiorum, zie inleiding in Ned. Patr.).

Vb. Ds. *Andreas Wilhelm Snethlage*, geb. Lienen 1698/99, stud. te Bremen 1717, Franeker 1718, Heidelberg 724 en Basel, wnd. predik. te Lienen ter ondersteuning van zijn vader 1727, predik. ald. 1733, † Lienen 3 aug. 1770, 72 jaar oud, tr. Lengerich 4 mei 1736 *Magdalena Elisabeth Vosding*, geb. ald. ca. 1717, † Lienen 3 mei 1783, 66 jaar oud, dochter van Ds. *Goswin Hildebrand Vosding*, predik. te Lengerich, en *Sophia Emelia Klinge* (zie bij noot 31).

Van een serie van vier predikantenportretten afkomstig uit de kerk te Lienen stelt één daarvan, gelet op haardracht, kleding en ingeschatte leeftijd, waarschijnlijk *Andreas Wilhelm* voor.

Inzake de avondmaalbeker uit 1733 zie bij zijn vader *Eberhard Samuel* en zijn zoon *Friedrich Andreas*.

Uit dit huwelijk:

1. *Sophie Bemhardina Snethlage*, geb. Lienen 13 febr. 1737³², † ald. 21 juli 1809, tr. Lienen 22 juli 1763 *Rudol Heinrich König*, koopman en Gutsbesitzer te Lienen.

2. *Goswin Samuel Wilhelm*, volgt VIb.

3. Ds. *Friedrich Andreas Snethlage*, geb. Lienen 23 april, ged. ald. 1 mei 1745³³, predik. te Lienen 1770, geestelijk inspecteur van het Graafschap Tecklenburg, † Lienen 14 okt. 1815, tr. ald. 6 juli 1782^{33a} *Elisabeth Bernhardina Gildemeister*, geb. 1735, † Lienen 25 maart 1816, wed. van de "Oberjäger" *Bauer*.

Bij zijn vader is reeds de serie van vier predikantenportretten vermeld, afkomstig uit de kerk te Lienen. Eén daarvan stelt, gelet op haardracht, kleding en ingeschatte leeftijd, waarschijnlijk *Friedrich Andreas* voor.

In de nacht van 8 op 9 aug. 1797 werd ingebroken in de kerk van Lienen. Daarbij werd o.a. een vergulde zilveren avondmaalsbeker met gravure van het *Snethlage* wapen met de griffioen en het jaartal 1733 gestolen³⁴.

4. *Katharina Magdalena Snethlage*, geb. Lienen 27 juni, ged. ald. 2 juli 1748³⁵, † Tecklenburg 24 aug. 1813, tr. *H einrich Wilhelm Mettingh*, regeringssecretaris van Tecklenburg.

5. *Emst Wilhelm Snethlage*, geb. Lienen 30 okt. 1750³⁶, † ald. 18 nov. 1750.

6. *Iohann Wilhelm Snethlage*, geb. Lienen 13 okt. 1753^{37,a}, theol. stud. te Lingen 1771, † Lienen 21 jan. 1777^{37a}.

7. Ds. *Johann Samuel Snethlage*, geb. Lienen 23 maart 1757³⁸, stud. te Duisburg 1776 en te Halle, predik. te Minden (Westf.) 1783, lid van het Konsistorium ald., hofprediker, † Minden 14 juli 1811 (ongeh.).

VIb. *Goswin Samuel Wilhelm Snethlage*, geb. Lienen 2 nov. 1738³⁹, tijdens de Zevenjarige oorlog militair, daarna ambtman te Schapen 1783-1788 en te Lengerich en Freren⁴⁰, tr. Sohapen 1 nov. 1789⁴¹ *Nicolina Bernhardina Mulert*, geb. Schapen 20 sept. 1773, dochter van *Karl Balthasar Mulert*, voogd van Schapen, en *Ernestine Sluyter*.

Uit dit huwelijk:

1. *Helene Sophie Snethlage*, geb. Schapen 18 sept. 1791, † ald. 22 sept. 1791.

2. *Helene Sophie Snethlage*⁴², geb. Schapen 31 dec. 1794, ged. ald. 3 jan. 1795, † Tecklenburg 18 dec. 1869, tr. *Friedrich Wilhelm Heinrich Kerstein*, geb. 4 okt. 1781, Stadt- und Landgerichtsrat te Tecklenburg, † ald. 3 maart 1850.

3. *Wilhelmina Bernhardina Snethlage*, geb. Lengerich 11 maart, ged. ald. 15 maart 1797.

Vc. *Samuel Herrmann Rudolf Snethlage*⁴³, geb. ca. 1700, stud. te Bremen 1721, Marburg 1723, Heidelberg 1724, theol. cand., belastingontvanger te Lienen, woonde ald. op de Strackenhof † Lienen 21 okt. 1773, 73 jaar oud, tr. 1738 *Emelia (Amalia) Maria Henrietta Krafft*, geb. Lienen ca. 1720, † ald. 4 dec. 1786, 66 jaar oud.

Uit dit huwelijk^{43a}:

1. *Friedrich Samuel Rudolf Snethlage*, geb. Lienen ca. 1740, houtvester en "Führer" (de Führer was toentertijd nog slechts een onder de voogd ressorterende opzichter over de verbetering van wegen, schoonhouden van beken, enz., tevens belast met politietaken, een soort veldwachter derhalve) 1778 te Lienen, woonde ald. op de Strackenhof, † ald. 30 dec. 1800, 60 jaar oud (ongehuwd).

Hij erkende bij *Elisabeth Blömcker*:

Anna Katharina Elisabeth Snethlage, geb. Lienen 13 maart 1783, tr. Tecklenburg 19 mei 1808 *Georg Sieber*, van Lanzendorf (Voigtland), metselaar.

2. dochter, erfde de Strackenhof van haar broer *Friedrich*, tr. *Johann Wilhelm Kohtmann*

3. *Maria Bernhardina Snethlage*, geb. Lienen ca. 1753, † ald. 14 aug. 1813, 60 jaar oud, tr. *Johann Friedrich Berckemeyer*, geb. Westerkappeln 5 maart 1717, koopman te Lienen, † in 1783, zoon van *Berend Jörgen Berckemeyer* en *Maria Catharina Martens*

§ 2. De nakomelingen van Dr. Bernhard Mauritz Snethlage.

Vla. Dr. *Bernhard Mauritz (Moritz) Snethlage*, 1753-1840, (zie ad § 1, Va, 6) tr. 1783 *Johanna Christina Louisa Achenbach*, 1763-1855.

Uit dit huwelijk:

1. *Sophie Theodora (Dorothea) Elisabeth Snethlage*, geb. Hamm 9 jan, ged. ald. 15 jan. 1785^{43b}, † Berlijn 7 juni, begr. ald. (Domkerkhof) 14 juni 1836, tr. Berlijn (Dom) 23 april 1805 *Franz Heinrich Wilhelm Bergius*, geb. Berlijn 25 nov., ged. ald. (Dom) 6 dec. 1772⁴⁴, Assessor bij het Kgl. Pr. Stadtgericht te Berlijn (1805). Kgl. Pr. Stadtgerichtsrat ald. (1836), Kgl. Pr. Geheimer Justizrat ald. (1848), † Berlijn 14 nov., begr. ald. (Domkerk) 21 nov. 1848, zoon van *Carl Wilhelm Bergius*⁴⁵, koopman te Berlijn, en *Dorothea Maria Alberthal*⁴⁶.

2. *Adolf Carl Leonhard*, volgt VIIa.

3. *Ludwig Friedrich Wilhelm* (tweeling met de voorg.), volgt VIIb.

4. *Friederike Elisabeth Isabella Snethlage*, ged. Hamm 23 jan. 1789^{46.1}, † Berlijn 4 maart, begr. ald. (Domkerkhof) 7 maart 1820, tr. Berlijn (Dom) 7 april 1812 *Friedrich Conrad Georg Leopold Schneider*, geb. Berlijn 10 dec., ged. ald. (Sophienkirche) 15 dec. 1786⁴⁷, Professor Kgl. Joachimthalsche Gymnasium te Berlijn,

† ald. 16 juni, begr. ald. (Domkerk) 19 juni 1821, zoon van *Friedrich Leopold Schneider* 48, Kgl. Erb-Scheunen Pächter en affiaanfabrikant te Berlijn, en *Henrietta Loysa Charlotta (Wilhelmina) Ziehlefeldt* 49.

5. *Emil Heinrich Christian Jakob*, volgt VIc.

6. *Karl Wilhelm Moritz*, volgt VIId.

VIIa. *Adolf Carl Leonhard Snethlage*, geb. Hamm 27 aug., ged. ald. 3 sept. 49a 1786, Kgl. Pr. Hauptmann u. Kommandeur der Garde-Pionier -Abteilung (1823), Hauptmann in het Kgl. Ingenieurs Corps (1825). Kgl. Pr. Ingenieur-Hauptmann, † Berlijn 10 mei 1856, tr. ald. (Dom) 30 dec. 1823 *Caroline Wilhelmine Lidia Strubberg* 50, geb. Berlijn 23 aug., ged. ald. (St. Petri) 13 sept. 1803 51, † Hannover 11 febr. 1879, dochter van *Carl Julius Strubberg*, Kgl. Pr. Landstalmeister, en *Caroline Henriette Friederique Müller*.

Adolf Snethlage werkte eerst in de mijnbouw en was van 1813-1815 als vrijwilliger ingenieur-officier bij de Pommerse jagers in het Lützower Freicorps. Hij bouwde de Russische nederzetting Alexandrowska bij Potsdam.

Uit dit huwelijk:

1. *Caroline Louise Alexandrine Clara Snethlage*, geb. Berlijn 15 dec. 1824, ged. ald. (thuis) 52 27 jan. 1825, † Berlijn 16 sept. 1831.

2. *Henriette Sophie Antonie Snethlage*, geb. Berlijn 28 april, ged. ald. (thuis) 53 24 mei 1827, † Berlijn in 1842.

3. *Luisse Henriette Elisabeth Snethlage*, geb. Berlijn 13 febr., ged. ald. (thuis) 53 26 maart 1831, † Berlijn 20 febr. 1887, tr. Berlijn (Dom) 13 mei 1854 *Otto Julius Wilhelm Maximilian von Strubberg* 50 (Pruisische adel Berlijn 1 jan. 1858) 54 geb. Lübbecke (Westf.) 16 sept. 1821, Kgl. Pr. Premierleutnant der Infanterie te Koblenz (1854), Kgl. Pr. Hauptmann in Gen.-Stabe, Kgl. Pr. General der Infanterie, ridder in de Orde pour le Mérite, † Berlijn 9 nov. 1908, zoon van *Jakob Strubberg*, Hauptmann, en *Marie Sophie Dörsch*.

VIIb. *Ludwig Friedrich Wilhelm Snethlage*, geb. Hamm 27 aug., ged. ald. 3 sept. 54a 1786, ambtenaar bij het mijnwezen te Hörde (Westf.) † ald. in jan. 1821. tr. 1 nov. 1812 *Caroline Christiane Elisabeth Freiin von Hauss*, geb. Hamm 20 nov. 1788, † Düsseldorf 21 sept., begr. ald. 24 sept. 1842, dochter van *Hans Friederich Freiherr von Hauss* en *Josephine von der Recke*.

Uit dit huwelijk:

VIIIa. *Moritz Konrad Friedrich Wilhelm Emil Snethlage*, geb. Hörde 13 febr., ged. ald. 31 maart 1814, luitenant Landwehrcavallerie (1842), zonder beroep 1843, later inspecteur gevangeniswezen te Rummelsburg (Pomm.), † ald. in 1862, tr. Düsseldorf 28 okt. 1842 *Auguste Mathilde Wilhelmine Rau*, geb. Münster 27 maart, ged. ald. 16 april 1817, † Berlijn 27 nov., begr. ald. (Dom) 30 nov. 1864, dochter van *Johann Emanuel Rau*, Kreisesekretär, Controlleur bij het Proviantambt te Berlijn, en *Charlotte Henriette Elise Schulz*.

Uit dit huwelijk:

1. *Emma Ida Snethlage*, geb. Düsseldorf 11 sept., ged. ald. 28 okt. 1843 65, onderwijzeres, † Kornthal 21 jan. 1864.

2. *Karl Hermann Snethlage*, geb. Schwelm (Westf.), 30 dec. 1845, koopman te Shanghai, † Berlijn 31 jan. 1905, tr. Shanghai 28 okt. 1886 *Mary Lilian Percival*, geb. Paddington (Londen) 1 mei 1861, † Freiburg i. Breisgau (Baden) 20 mei 1915. dochter van *William Spencer Percival* en *Mary Clarkson*.

Karl Hermann was de grondlegger van de familiestichting van de Duitse Snethlages.

3. *Emil Conrad Snethlage*, geb. Berlijn 22 febr., ged. ald. (St. Gertr.) 29 april 1849 56, † Berlijn 10 nov., begr. aId. (Dom) 13 nov. 1850.

4. *Moritz Gustav Snethlage*, geb. Berlijn 20 nov., ged. ald., (Dom) 28 dec. 57 1851, † jong.

5. *Max Otto*, volgt IXa.

6. *Agnes Maria Snethlage*, geb. Rummelsburg 5 maart 1857, onderwijzeres, † Freiburg i. Breisgau (Baden) 21 nov. 1939.

Zij werd geadopteerd door *Anton Bernhard Snethlage*, VIIc, 4.

7. *Charlotte Caroline Margarethe Snethlage*, geb. Berlijn 25 sept., ged. ald. (Dom) 31 okt. 1858 58, † Berlijn 17 febr., begr. ald. (Dom) 21 febr. 1859.

IXa. *Max Otto Snethlage*, geb. Strahlau (bij Berlijn) 25 aug. 1855, koopman te Rostock (Meckl.), † ald. 31 jan. 1926, tr. *Bertha Sophie Ernestine Dorothee Schönrock*, geb. Laage (Meckl.) 19 juli 1859, † Rostock 22 aug. 1922.

Uit dit huwelijk:

1. *Anny Emma Auguste Caroline Rudolphin Snethlage*, geb. Laage (Meckl.) 30 juli 1882, † Rostock 1960/62.

2. *Emma Auguste Elise Henriette Snethlage*, geb. Laage (Meckl.) 27 okt. 1884, † Schwerin ?, tr. 11 aug. 1912

Max Hermann Otto August Schröder, geb. Schwerin (Meckl.) 22 okt. 1881, Justizoberinspektor te Rostock, † aId. 21 nov. 1936.

VIIc. Dr. *Emil Heinrich Christian Jakob Snethlage*, geb. Hamm 1 febr. 1790, en ged. ald. 58a, stud. Tübingen 1811, Dr. phil., medewerker 1819, Professor 1821 Kgl. Joachimthalsche Gymnasium te Berlijn, † aId. 17 okt., begr. ald.

20 (Domkerkhof) 20 okt. 1871, tr. Berlijn (Dom) 4 jan. 1819 *Henriette Wilhelmine Raute*, geb. Berlijn 18 mei, ged. ald. (St. Georgen) 8 juni 58b 1800, † ald. 3 aug., begr. ald. (Domkerkh.) 6 aug. 1849, dochter van *Anton Friedrich Raute* 58c. zijdehandelaar te Berlijn, en *Marie Judith Ravené* 58d.

Dr. *Emil Snethlage* diende in 1813 als vrijwilliger bij de Pommerse jagers in het Lützower Freicorps; bij Oudenaarde

*Henriette Wilhelmine
Snethlage geb. Raute
(1800-1849)*

*Dr. Emil Heinrich Christian Jakob
Snethlage (1790-1871)*

raakte hij gewond.

Uit dit huwelijk:

1. *Anton Wilhelm Moritz Snethlage*, geb. Berlijn 10 juni, ged. ald. (Dom) 27 juni 1821 59, † Berlijn 7 april, begr. ald. (Domkerkh.) 10 april 1823.

2. *Luise Antonie Marie Lydi Snethlage*, geb. Berlijn 26 juli, ged. ald. (Dom) 12 sept. 1823 60, † Berlijn 27 okt., begr. ald. (Domkerkh.) 31 okt. 1846.

3. *Friedrich Wilhelm Moritz*. volgt VIIIb.

4. *Anton Bernhard Snethlage*. geb. Berlijn 25 nov. 1827, ged. ald. (Dom) 16 jan. 1828 61, kadastersecretaris en rekenraad, † Bad Mergentheim (Württ.) 26 juni 1899 (ongetrouwd).

Hij adopteerde Agnes Maria Snethlage. VIIIa, 6.

5. *Emil Heinrich Ludwig*, volgt VIIIc.

6. *Anton Heinrich Moritz Snethlage*, geb. Berlijn 31 mei, ged. ald. (Dom) 11 juli 1835 61a, † Berlijn 12 dec., begr. ald. (Domkerkh.) 17 dec. 1835.

7. *Marie Henriette Luise Snethlage*, geb. Berlijn 24 aug., ged. ald. (Dom) 9 okt. 1837 62, † Lichtenrade (Kr.Teltow, Brandenburg) 19 jan. 1927, tr. *Ernst Moritz Snethlage* (VIIIe).

VIIIb. *Friedrich Wilhelm Moritz Snethlage*. geb. Berlijn 3 aug., ged. ald. (Dom) 30 sept. 1825 63, Kgl. preuss. Amtsrat, sedert 1856 pachter van de domeinen te Waltersdorf (Kr. Teltow, Brand.), landoeconoom, † Waltersdorf 7 jan. 1893. tr. in 1856 *Friederike Auguste Kuhn*. geb. Gross-Küssow (Pomm.) 29 april 1839, † Waltersdorf 11 sept. 1866, dochter van *Joachim Friedrich Kuhn* en *Auguste Karoline Sophie Ruskow*.

Uit dit huwelijk:

1. *Max Anton Theodor Snethlage*, geb. Waltersdorf 5 maart 1858, † ald. 13 juli 1860.

2. *Friedrich Bernhard Christoph Ferdinand Snethlage*, geb. Waltersdorf 11 febr. 1859, † ald. 15 aug. 1859.

3. *Ernst Anton August*. volgt IXb.

4. *Hedwig Maria Augusta Snethlage*, geb. Waltersdorf 24 sept. 1861, † ald. 3 febr. 1862.

5. *Carl Alfred Julius Snethlage*. geb. Waltersdorf 19 april 1863, koopman te Emden, † Leer (Oostfriesl.) 8 sept. 1932, tr. 1e in 1896 (gesch. 1900) *Emma Goetze*, † in 1932; tr. 2e Leer 9 sept. 1930 *Olga Elisabeth van Zwoll*, geb. ald. 17 nov. 1882, diacones 1900-1930, † Bad Essen 7 maart 1964, dochter van *Johan van Zwoll*, klokkenmaker te Leer, en *Gretchen Antina Cramer*.

Uit het eerste huwelijk een dochter, geb. Berlijn 13 nov. 1899, † jong.

6. *Otto Friedrich August*. volgt IXc.

7. *Elisabeth Snethlage*. geb. Waltersdorf 9 aug. 1866, † Gumbinnen 29 dec. 1897, tr. *Eugen Heinemann*. Kgl. preuss. Oberstleutnant te Altona, zoon van *Hermann Heinemann* en *N. N. Hoffmann*.

IXb. *Ernst Anton August Snethlage*, geb. Waltersdorf 23 april 1860, Regierungsinspektor, † Berlijn 22 maart 1934, tr. Neu Ruppin (Brand.) 4 dec. 1893 *Martha Helene Ida Schulze*. geb. ald. 16 sept. 1865, † Berlijn 19 aug. 1917.

Uit dit huwelijk:

1. *Herbord Wilhelm Eduard Snethlag*, geb. Klingemühle (Brand.) 8 nov. 1894, handelsemployé, † (aan

de gevolgen van tijdens de oorlog in Afrika opgedane malaria) Berlijn 12 sept. 1926, tr. *Friederike Charlotte Lehmann*, geb. Berlijn 12 sept. 1883, † ald. 12 febr. 1968, dochter van *Paul Lehmann* en *Agnes Horn*.

2. *Botho Egon Wolf Snethlage*, geb. Klingemühle 15 sept. 1895, res. luit. infanterie, † (gesneuveld) aan de Somme (Fr.) 12 okt. 1917.

3. *Helmuth Gerhard Otto Snethlage*, geb. Berlijn 24 maart 1898, res. luit. infanterie, † (aan de gevolgen van oorlogsletsel) 20 mei 1922.

4. *Anna Marie Charlotte Friederike Snethlage*, geb. Berlijn 16 juli 1900, † Ueckermünde (Pomm.) in 1956, tr. in 1923 (gesch.) *Herbert Gustav Konstantin Skronn*, geb. Berlijn 20 juli 1896, handelsemployé te Pasewalk, zoon van *Alexander Skronn*.

IXc. *Otto Friedrich August Snethlage*, geb. Waltersdorf 12 okt. 1864, Kgl. preuss. Amtsrat, pachter van de domeinen te Waltersdorf (Kr. Teltow, Brand.), landeconoom, † Waltersdorf 5 okt. 1924, tr. Klein Litzkow (Pomm.) 13 juli 1893 *Elisabeth Klara Friederike Kuhn* (zijn nicht), geb. Fritzow (Pomm.) 17 juni 1869, † Angermünde (Brand., D.D.R.) in 1960, dochter van *Karl Ludwig Julius Gottlieb Kuhn* en *Klara Charlotte Anna Gruber*.

Uit dit huwelijk:

1. *Wilhelm Snethlage*, geb. Waltersdorf 30 juni 1894, luitenant, daarna handelsemployé, † Angermünde (Brand., D.D.R.) 26 nov. 1948 (ongehuwd).

2. *Erich Bernhard Ernst*, volgt Xa.

3. *Hedwig Klara Elisabeth Snethlage*, geb. Waltersdorf 20 jan. 1899, tr. 1e Berlijn 9 sept. 1922 *Rüdiger Max Leo von Safft* 64, geb. Koburg 11 aug. 1896, Kgl. Pr. Leutn. der Feldart., Oberleutnant der Schutzpolizei, † Kiel 14 juli 1925, zoon van *Viktor Alfons von Safft*, Kgl. Pr. General-Leutn. en *Hedwig Mathilde Emilie Pauline Hausleutner*; tr. 2e Berlijn 17 mei 1935 *Karl Windolff*, geb. 30 maart 1883, boekhandelaar, uitgever en boekdrukker te Angermünde (Brand.), † ald. 17 sept. 1944, zoon van *Karl Georg Windolff*, boekdrukker, en *Anna Mathilde Agathe Krause*. [Angermünde, Brand., D.D.R.]

Xa. *Erich Bernhard Ernst Snethlage*, geb. Waltersdorf 22 april 1897, Oberstleutnant der Wehrmacht, † gesneuveld) aan het Oostfront in 1945, tr. Duisburg 25 dec. 1934 *Caroline Wilhelmine Osthusenrich*, geb. Duisburg 25 dec. 1905, † in een Russisch kamp in 1945 (sterfdag bepaald op 24 dec. 1945), dochter van *Emil Osthusenrich*, Stadtkassensekretär te Duisburg, en *Emma Gertrud Wischmann*.

Uit dit huwelijk:

1. *Brigitte Snethlage*, geb. Steinau (Silezië) 24 sept. 1935, † in een Russisch kamp in 1945 (sterfdag bepaald op 24 dec. 1945).

2. *Gisela Snethlage*, geb. Waldenburg (Silezië) in 1936, † aId. in okt. 1938.

3. *Gertrud Snethlage*, geb. Steinau 30 april 1938, † in een Russisch kamp in 1945 (sterfdag bepaald op 24 dec. 1945).

VIIIc. Ds. *Emil Heinrich Ludwig Snethlage*, geb. Berlijn 20 jan., ged. ald. (Dom) 11 maart 1833 65, predik. te Biesenthal (Kr. Ober Barnim, Brand.) 1865, te Kraatz b. Gransee (Kr. Ruppin, Brand.) 1868, † Oranienburg (Brand.) 26 nov. 1892, tr. Gross Neuendorf (Brand.) 25 nov. 1865 *Elisabeth Emilie Franziska Rosenfeld*, geb. Rosenthal (Kr. Soldin, Brand.) 18 okt. 1831, † Kraatz 20 sept. 1872, dochter van Ds. *August Wilhelm Rosenfeld*, predik. te Görtsdorf, Rosenthal en Gross Neudorf, en *Emilie Friederike Dorothee Deegener*.

Uit dit huwelijk:

1. *Viktor Wilhelm Emil*, volgt IXd.

2. Dr. *Henriette Mathilde Marie Emilie Elisabeth Franziska Snethlage*, geb. Kraatz 13 april 1868, Dr. phil., ornithologe, directrice van het zoölogisch instituut te Belém (Brazilië), medewerkster Museu Nacional te Rio de Janeiro (Braz.) † Porto Velho (Braz.) 25 nov. 1929.

Een necrologie van Dr. *Emilie Snethlage* verscheen in het Journal für Ornithologie, LXVIII, 1930, Heft 1, van de hand van haar neef E. Heinrich Snethlage. Hieraan wordt het volgende ontleend: *Emilie* legde in 1889 het examen af voor lerares Hogere Meisjesschool. Hierna studeerde zij biologie te Berlijn, Freiburg en Jena en promoveerde in 1904 cum laude. In 1906 werd zij medewerkster van het Museum te Belém, verv. hoofd van de zool. afd. en de zoöl. tuin en in 1915 directrice. Vanaf 1922 was zij verbonden aan het Mus. Nacional te Rio de Janeiro. Zij was erelid van de British Ornithological Union en de Duitse Ornithol. Gesellschaft en nam deel aan diverse expedities. Zij was een goed schutter en prepareerde zelf vogels. Naar haar is genoemd het aardige vogeltje *Snethlage's Tody-Tyrant* (*Snethlaga minor*).

3. *Elisabeth Emilie Franziska Snethlage*, geb. Gransee 28 april 1869. † aId. 9 mei 1869.

4. *Hildegard Renate Katherina Snethlage*, geb. Kraatz 15 sept. 1870, † op de vlucht in de bossen bij Netzeband (Meckl., enclave in Brand.) 4 mei 1945, tr. Neumarkt bij Jüterbog 30 mei 1892 Ds. *Otto Anton Heinrich Beschoren*, geb. Borgisdorf am Fläming 3 okt. 1866, predik. te Alt Lüdersdorf (Nordbahn) 1890, te Werder 1901 en te Wilmersdorf (Brand.) 1912, emeritus 1933, † Berlijn 23 juli 1938, zoon van *Wilhelm Friedrich Heinrich Beschoren*, cantor te Borgisdorf am Fläming, en *Antonie Tauscher*.

5. *Wilhelm Emil Alfred Leopold*, volgt IXe.

IXd. *Viktor Wilhelm Emil Snethlage*, geb. Biesenthal (Brand.) 21 dec. 1866, leraar gymnasium, laatstelijk te Unna (Westf.), "Gymn.-Professor", † Kraatz (Brand.) 13 aug. 1943, tr. Marne (Kr. Süderdithmarschen, Sleeswijk-Holstein) 2 okt. 1896 *Anna Friederike Ida Hedde*, geb. ald. 26 april 1872, † Marne 7 febr. 1965, dochter van *Heinrich Peter Hedde*, advocaat en notaris te Marne, Justizrat ald., en *Margaretha Mathilde Pflueg*.
Uit dit huwelijk:

1. *Emil Heinrich Wilhelm Rotger*, volgt Xb.
2. *Bernhard Moritz Johann Engelbert*, volgt Xc.
3. *Margarethe Elisabeth Hildegard Agnes Snethlage*, geb. Köslin (Pomm.) 31 mei 1900, oud-verpleegster [Marne, Sleeswijk-Holstein]
4. *Gisbert Georg Alhard Snethlage*, geb. Nreu-Ruppin (Brand.) 7 febr. 1902, cand. forst., † Eberswalde (Brand.) 17 okt. 1925.
5. *Christine Emilie Helene Hildegard Agnes Snethlage*, geb. Plön (Sleeswijk-Holstein) 19 febr. 1906, oud-Kindergärtnerin te Kraatz (Kr. Ruppin, D.D.R.) [Marne, Sleeswijk-Holstein]

Haar zoon:

Klaus Peter Gisbert Snethlage, geb. Magdeburg (Brand.) 22 mei 1939, tuinbouw. ing. (groenten en vruchten). tr. Berlijn-Johannesthal 18 febr. (kerkel. Berlijn-Alt Glienicke 8 april) 1972 *Erika Koschwitz*, geb. Berlijn-Kreuzberg 18 mei 1941, dipl. tuinbouw. ing. (siergewassen), dochter van *Hans Gustav Reinhold Koschwitz*, werktuig. ing. bij Daimler-Benz te Berlijn, en *Klara Gertrud Dembowsky*. [Berlijn-Alt Glienicke, D.D.R.]

Uit dit huwelijk:

1. *Ina Snethlage*, geb. Berlijn 11 mei 1973.
  2. *Oliver Snethlage*, geb. Berlijn 1 nov. 1974.
6. Ds. *Helene Marie Wilhelmine Snethlage*, geb. Unna (Westf.) 7 juni 1908, hulp-predikante, sedert 1964 predik. te Berlijn, emerita [Berlijn]

Xb. Dr. *Emil Heinrich Wilhelm Rotger Snethlage*. geb. Bremerhaven 31 aug. 1897, Dr. phil., ethnoloog, afdelingshoofd bij het Museum voor Volkenkunde te Berlijn, nam deel aan onderzoeks-expeditie in Brazilië 1923-1926 en naar Bolivia en Brazilië 1933-1935, † (aan de gevolgen van bij de Kriegsmarine opgelopen letsel) Potsdam 25 nov. 1939, tr. Potsdam 12 sept. 1931 Dr. *Klara Maria Anneliese Streichhan*, geb. ald. 5 aug. 1897, Dr. phil., kunsthistorica, lerares meisjesschool te Aken, † ald. 5 jan. 1981, dochter van *Arthur Friedrich Streichhan*, rentenier te Potsdam, en *Elisabeth Luise Sophie Margarethe Engelhardt*.

Uit dit huwelijk:

1. *Christa Anneliese Marie Snethlage*, geb. Potsdam 21 dec., † ald. 25 dec. 1933.
2. *Rotger Friedrich Bernhard Michael Arthur Viktor Snethlage*, volgt Xla.

Xla. Dr. *Rotger Friedrich Bernhard Michael Arthur Viktor Snethlage*, geb. Postdam 27 sept. 1936, Dr. iur., Beigeordneter van de stad Düren, tr. Tecklenburg 2 april 1977 *Anne-Elisabeth Ursula Gräfin von Polier* 66, geb. ren a. Müritzsee (Meckl.) 2 maart 1945, dochter van *Georg Maximin Jakob Heinrich Adolph Graf von Polier*, eerst op Samow (Meckl.), later handelsagent-koopman te Hückeswagen bij Remscheid, en *Ursula Char!otte Markgraf*. [Aken]

Uit dit huwelijk:

1. *Emil-Heinrich Maximin Christoph Victor Ansgar Snethlage*, geb. Aken 2 maart 1978.
2. *Alhard-Mauritz Agathon Erik Joseph Engelhardt Snethlage*, geb. Aken 2 maart 1979.

Xc. Dr. *Bernhard Johann Moritz Engelbert Snethlage*, geb. Bremerhaven 7 maart 1899, med. dr., arts te Mönchen-Gladbach en te Hohenkring bij Stettin (Pomm.), chirurg en chef-arts van het ziekenhuis te Fraustadt (Grenzmark Posen), van 1915-1980 arts te Clarholz (Kr. Wiedenbrück, Westf.), tr. Siegen 12 juni 1927 *Elisabeth Bertha Therese Staegemeir*, geb. Mannheim 11 aug. 1905, † Bielefeld (v. Bodelschw. Anst.) 7 jan. 1961, dochter van *Alfred Staegemeir*, directeur van een Eisenhüttenwerk te Siegen, en *Elisabeth Abel*. [Marne, Sleesw.-Holstein]

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth Anna Erika Margaretha Snethlage*, geb. Mönchen-Gladbach 25 juni 1928, tr. Münster 31 dec. 1951 Ds. *Friedrich Schmitt*, geb. 22 febr. 1926, predik. te Küsterdingen (Württ.), te Langenbrand (Württ.) 1958, te Kirchheim/Teck en te Spielberg (Altensteig), sedert 1972 leraar, Oberstudienrat Wirtschaftsschule te Nagold, zoon van *Philipp Schmitt*, eigenaar van een boekdrukkerij te Neuss, en *Margarete Birkenbeul*. [Altensteig-Spielberg, Noord-Schwarzwald]
2. *Gisbert Alfred Viktor Emil*, volgt Xlb.
3. *Renate Christine Emilie Wilhelmine Snethlage*, geb. Breslau 11 febr. 1931, tr. Clarholz 7 sept. 1958 *Karl Heinrich Kuchenbäcker*, geb. Marl 16 juni 1923, koopman te Marl, eigenaar restaurant-slot-Freizeitspark Beck te Kirchhellen bij Gladbeck, zoon van *Heinrich Kuchenbäcker*, winkelier te Marl, en *Anna Emilie Kramer*. [Kirchhellen bij Essen, h. Beck]

4. *Marion He/ene Ursula Hildegard Snethlage*, geb. Fraustadt 10 okt. 1935, tr. Herzenbroek 29 april (kerkel. Telgte 30 april) 1958 *Ludger Bernhard Grothues*, geb. Freckenhorst (Kr. Warendorl, Westf.) 9 febr. 1939, manager Engelse vestiging van uitgeverij Bertelsmann, zoon van *Theodor August Grothue*, beambte spoorwegen te Freckenhorst en gemeentel. vervoersbedrijf te Münster, en *Franziska Stock*. [Ham/Richmond, Londen]
5. Dr. *Rotger Bernhard Karl Hans Snethlage*, geb. Fraustadt 19 aug. 1937, med. dr., neuroloog en psychiater te Gütersloh, tr. Clarho1z 8 juli 1972 *Christiane Ursula Engelke*, geb. Urach (Württ.) 17 mei 1953, arts, in opleiding voor kaakchirurg, dochter van *Friedrich Wilhe/m Engelke*, luchtmachtofficier, koopman, en *Elisabeth Laatsch*. [Gütersloh, Westf.]
6. *Peter Moritz Engelbert*, volgt XIc.
7. *Henner Johann Georg Alhard Snethlage*, volgt XId.

XIb. *Gisbert Alfred Viktor Emil Snethlage*, geb. Mönchen- Gladbach 21 dec. 1929, ingenieur, tr. Kitchener (Ont., Can.) 16 febr. 1957 *Gudrun Elisabeth Adelheid Engelke*, geb. Oschatz (Saksen) 13 juni 1939, dochter van *Friedrich Wilhelm Engelke*, luchtmachtofficier, koopman, en *Elisabeth Laatsch*. [Kitchener, Ont., Can.]

Uit dit huwelijk:

1. *Dorothea Edelgard Snethlage*, geb. Kitchener 21 aug. 1958, tr. *John Hill*. [Kitchener, Ont., Can.]
2. *Johannes Wolfgang Snethlage*, geb. Kitchener 30 aug. 1959, (kapitein van een baggerschip ?).
3. *Christine Elisabeth Snethlage*, geb. Kitchener 27 febr. 1963.
4. *Andreas Snethlage*, geb. Kitchener 26 febr. 1971.

XIc. *Peter Moritz Engelbert Snethlage*, geb. Fraustadt 22 aug 1910, onderwijzer te Espelkamp, tr. Halle (Westf.) 3 juni 1965 *Gisela Kraut*, geb. Berlijn 23 jan. 1912, dochter van *Hans Kraut*, bankbediende, en *Hildegard Schmidt*. [Esselkamp bij Osnabrück, Westf.]

Uit dit huwelijk:

1. *Joachim Snethlage*, geb. Halle (Westf.) 10 jan. 1967.
2. *Burkhard Heinz Henner Snethlage*, geb. Halle 10 sept. 1968.
3. *Martin Ludger Jony Snethlage*, geb. Halle 21 juli 1971.
4. *Christian Karl Michael Snethlage*, geb. Rahden (Westf.) 25 mei 1973.

XId. *Henner Johann Georg Alhard Snethlage*, geb. Herzebrock 7 okt. 1915, Gewerbe-Oberinspektor beim staatsl. Gewerbe-Aufsichtsamt te Keulen, tr. Gütersloh 30 mei 1970 *Christa Maria Gudaszewski*, geb. Herne bij Dortmund 21 maart 1919, kantoorbediende, dochter van *Franz Gudaszewski*, cokesoven-arbeider te Herne, en *Anna Prömel*. [Lohmar-Honrath bij Keulen]

Uit dit huwelijk:

1. *Michael Rotger Bernhard Snethlage*, geb. Herzebrock 5 april 1971.
2. *Susanne Elke Viktoria Snethlage*, geb. Keulen 21 maart 1975.
3. *Dirk Karl Gerd Oliver Snethlage*, geb. Keulen 26 jan. 1979.

IXe. *Wilhelm Emil Alfred Snethlage*, geb. Kraatz 11 sept. 1872, ingenieur, leraar Polytechnikum te Neu/Strelitz (MeckJ.) † Kraatz (Brand.) 24 febr. 1927, tr. 1e 29 juni 1899 (gesch. 1923) *Meta Regine Adelaide Cäcilie Bachmann*, geb. Oranienburg (Brand.) 7 okt. 1873, † Potsdam 19 okt. 1935, dochter van *Franz Albert Hermann Bachmann*, koopman te Oranienburg, en *Emilie Friederike Wilhelmine Döring*; tr. 2e 20 juni 1924 *Lydia Marie Magdalene Grabosch*, geb. 14 nov. 1894, † Kraatz 28 aug. 1926, dochter van *Joseph Grabosch*, Oberförster.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Viktor Emil Heinrich Wilhelm Snethlage*, geb. Oberhausen 9 jan. 1900, † Styrum 24 juli 1900.
2. *Emilie Elisabeth Marie Meta Snethlage*, geb. Halle a. d. SaaIe (Saksen) 7 dec. 1901, coupeuse, † (vermist bij de intocht van de Russen bij Löwenberg (Brand.) 2 mei) 1945 (voor overleden verklaard 31 juli 1949).
3. *Gerhard*, volgt Xd.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Axel Joachim Snethlage*, geb. Kraatz 27 juli 1926, † (bij het Ardennenoffensief gewond te Steinstrass bij Aken en vermist sinds febr.) 1945 (voor overleden verklaard 31 juli 1949).

Xd. *Gerhard Snethlage*, geb. Erfurt 4 sept. 1904, Hoch- u. Tiefbau-Ingenieur , ingenieur bij de spoorwegen, daarna stellvertr. Leiter bij de kommunale Wohnungsbau te Oranienburg (Brand., D.D.R.), † Löwenberg (Brand.) 19 juli 1963, tr. Alt Ruppin (Brand.) *Marie Alma Johanna Baginski*, geb. 26 dec. 1913, dochter van *Bernhard Paul Baginski*, landoeconoom, en *Hedwig Müller*. [Löwenberg, Brand., D.D.R.]

Uit dit huwelijk:

- Viktor Snethlage*, geb. 15 nov. 1948, oud-militair Volksarmee, technicus [Löwenberg, Brand., D.D.R.]

Vlld. Dr. *Karl (Carl) Wilhelm Moritz Snethlage*, geb. Hamm 23 sept., ged. ald. 30 sept. 1792 ^{66a}, Dr. phil.,

Dr. theol. hon. causa, stud. te Göttingen 1810 en Tübingen 1812, predik. te Baerl (Rhein) 1821, te Barmen 1822, Oberkonsistorialrat te Berlijn 1842, predik. ald. (Dom) en hofprediker van Koning Friedrich Wilhelm IV 1843, Oberkirchenrat 1850, tit. opperhofprediker 1862, ridder 1ste kl. in de Orde van de rode adelaar (met eikenloof), † Berlijn 17 febr., begr. ald. (Domkerkh.) 20 febr. 1871, tr. 1e Barmen 23 sept. 1821 *Luise Engels* 67, geb. ald. 23 nov. 1799, † Berlijn 25 febr., begr. ald. (Domkerkh.) 1 maart 1845, dochter van *Johann Caspar Engels* 68, koopman en fabrikant te Barmen, lid firma Caspar Engels u. Söhne, katoenspinnerij, Munizipalrat en Stadtrat, en *Luise Friederike Noot*; tr. 2e Hamburg 20 april 1847 *Marie Charlotte Hudtwalcker* 69, geb. ald. 16 sept. 1818, † Bonn 8 mei 1892, dochter van Dr. *Martin Hieronymus Hudtwalcker* 70. Dr. iur., Dr.theol. h.c. (1859), advocaat en senator (1820-1860) te Hamburg, Oberster Polizeiherr, Oberster Schulherr, Vorsitzender des Obergerichts, en *Charlotte Amalie von Mengershausen*.

Luise Snethlage geb. Engels
(1799-1845)

Dr. Karl Wilhelm Moritz Snethlage
(1792-1871)

Een uitvoerige biografie van *Karl Wilhelm Moritz* wordt gegeven in de *Allgemeine Deutsche Biographie*, 34. Band, Leipzig 1892, blz. 522-527. Hieraan kan nog worden ontleend dat hij in 1813 als vrijwilliger diende bij de Pommerse jagers in het Lützower Freicorps en vervolgens als officier bij de Pommerse infanterie gewond raakte bij Hoyerswerda en deelnam aan de slagen bij Grossbeeren, Dennewitz en Leipzig. Hierna hervatte hij de studie om daarna weer deel te nemen aan de slagen bij Ligny en Belle-Alliance in het Bülow'sche Corps, dat tot bij Parijs kwam. Onderweg, bij Rocroi, hield hij zijn eerste preek. Van 1815-1818 was hij (Dom-)candidaat te Berlijn, gedurende welke tijd hij nog een studiereis naar Zuid- en West-Duitsland, Zwitserland en Nederland maakte.

Aangezien hij te Baerl slechts een jaar bleef, moest hij de beroepingskosten, 150 Thaler, teruggeven; hij gaf tot aandenken een bijbel voor op de preekstoel. In Barmen werd hij ingehaald door een stoet van 80 wagens en 120 ruiters. Tijdens zijn predikantschap aldaar was hij Superintendent van de Elberfeldse Kreis-Synode (1835). Gedurende zijn Berlijnse periode vervulde hij vele nevenfuncties, zoals lid van de Pruisische algemene synode (1846), lid van het curatorium van het Diaconessenziekenhuis Bethanië, hoofd van het Dom-ziekenhuis en van het predikants-weduwenhuis, curator van het Friedrich-Stift enz.

Koning Friedrich Wilhelm IV bood hem een adelsverheffing aan, voor welke eer hij echter bedankte om reden dat "sein bürgerlicher Name sei ihm gut genug". (opgegeven door zijn achterkleinzoon K. M. Snethlage)

Uit het eerste huwelijk:

1. *Louise Snethlage*, geb. Barmen 4 okt. 1822, † ald. 30 okt. 1878, tr. Barmen 5 aug. 1841 *Christian Hermann Siebel*, geb. ald. 21 sept. 1808, Kgl. Pr. Kommerzienrat en fabrikant te Barmen, † ald. 15 dec. 1879, zoon van *Rütger Abraham Evertsen Siebel*, fabrikant te Barmen, en *Johanna Philippine Caroline Aders* en wedr. van *Luise Wilhelmine Emilie Bredt* 72.

2. *Bernhard Snethlage*, geb. Barmen 26 febr. 1825, † ald. 16 sept. 1843.

3. *Karl*, volgt VIII d.

4. *Agnes Johanna Snethlage*, geb. Barmen 26 aug. 1828, † Aken 15 jan. 1906, tr. Barmen 31 mei 1855 Ds. *Wilhelm August Hermann Leipoldt* 13, geb. Barmen 1 nov. 1827, predik. te Eickel (Westf.), † Barmen 8 okt. 1862, zoon van Ds. *Johann Jakob Wilhelm Leipoldt*, predik. te Barmen, en *Johanna Henriette Emilie Krebs*.

5. *Pauline Snethlage*, geb. Barmen 27 febr. 1830, † Bad Soden (Hessen) 26 aug. 1856, tr. Berlijn (Dom) 13 mei 1852 Dr. *Otto Heinrich Immanuel Nitzsch*, geb. Bonn 1 juli 1824, Dr. phil., leraar (Professor) gymnasium te Duisburg 1853, directeur van het gymnasium te Bielefeld 1867-1898, zoon van Prof. Dr. *Karl Immanuel Nitzsch*, theol. dr., diaken en privaatsdocent te Wittenberg, hoogleraar godgeleerdheid ald., te Bonn en te Berlijn, Kgl. preuss. Oberkonsistorialrat, proost van St. Nikolai t'e Berlijn, en *Emilie Ernestine Schmieder*.

6. *Johanna Constanze Snethlage*, geb. Barmen 18 dec. 1831, † Berlijn 7 juli 1868.

7. *Ernst Moritz*, volgt VIII e.

8. *Ernst Caspar Jacob*, volgt VIII f.

Uit het tweede huwelijk:

9. *Maria Charlotte Snethlage*, geb. Berlijn 2 juni, ged. ald. (Dom) 21 juni 1818¹⁴, † Fallingbostel (Lüneburger Heide) in sept. 1917, tr. *Otto Broicher*, geb. Keulen 1 april 1844, Kammergerichtsrat te Berlijn, † ald. in juli 1913, zoon van *Karl August Broicher*, Wirkl. Geheimer Rat, Kronsyndikus, Präsident des Appellhofes te Keulen, en *Emilie Engels*⁷⁵.

10. *Luise Marie Snethlage*, geb. Berlijn 27 mei, ged. ald. (Dom) 24 juni 1851¹⁶, † Erxleben (Kr. Neuhaldesleben, Pruis. Saksen) (op reis) 29 okt. 1872.

11. Doodgeboren zoon, Berlijn 7 febr. 1853.

VIII d. Dr. *Karl Snethlage*, geb. Barmen 16 juli 1827. Dr. iur., Dr. theol. hon. causa, Konsistorialpräsident te Koblenz, † ald. 11 aug. 1891, tr. Barmen 18 mei 1865 *Emma Bredt*⁷⁷, geb. ald. 3 aug. 1845, † Koblenz 16 maart 1923, dochter van *Emil Bredt*, fabrikant te Barmen, en *Adelheid Heilenbeck*.

Uit dit huwelijk:

1. Dr. *Karl Emil Lambert Snethlage*, geb. Koblenz 18 april 1866, Dr. Iur., Gerichtsreferendar 1887, Regierungsref. 1889, Regierungsassessor 1894, Landrat des Kreises Essen 1901, Regierungsrat te Düsseldorf 1910, Mitglied des Provinziallandtages. Oberleutn. d. Res. d. Königin Augusta Garde Grenadier Rgts Nr 4, ridder 4de kl. in de Orde van de Rode adelaar, † Koblenz 4 sept. 1910. tr. Koblenz 3 aug. 1899 *Auguste Helene Wülffing*⁷⁸, geb. Barmen 10 dec. 1872, †, ald. 3 jan. 1939, dochter van *Abraham Robert Wülffing*, koopman te Barmen., rentenier te Koblenz, en *Helene Lohmann*; zij hertr. Koblenz 4 maart 1920 *Louis Julius von Bemberg-Flamersheim*, Herr auf Ringsheim⁷⁹, wedr. van (haar nicht) *Johanna Auguste Mathilde Martha van Wülffing*.

2. *Louise Emma Adelheid Snethlage*, geb. Koblenz 30 jan. 1868, † ald. 20 mei 1935, tr. Koblenz 22 maart 1892 *Gerhard Ernst Immanuel Snethlage* (IXf).

3. *Emil Bernhard Snethlage*, geb. Koblenz^{79a} 15 mei 1870, Kgl. Pr. Major, † Koblenz 11 juli 1929, tr. Koblenz 10 nov. 1922 *Auguste Josefine Amalie von Bierbrauer zu Brennstein*^{79b}, geb. ald. 4 okt. 1882, † Stettin 4 nov. 1944, dochter van *Oskar Heinrich Georg Wilhelm August von Bierbrauer zu Brennstein*, Kgl. preuss. Oberstleutnant, en *Magdalene Josephine Caroline Schürmann* wed. van *Willem Caspar Jan Wilson*.⁸⁰

4. *Johanna Helene Snethlage*, geb. Koblenz 15 juni 1874. † ald. 24 juni 1878.

VIII e. *Ernst Moritz Snethlage*, geb. Barmen 21 febr. 1833, Kgl. Pr. Landschaftsrat, Rittergutsbesitzer te Borntin (Pomm.), † ald. 30 juni 1898, tr. 1e Borntin 30 aug. 1860 *Marie Henriette Sophie Emilie Julie van Borwitz*, geb. ald. 18 sept. 1842, † Gries b. Bozen (Bolzano, Zuid-Tirol, Oost., thans Italië) 22 nov. 1869, dochter van *Friedrich Adolf Emmanuel von Borwitz*, Rittmeister, Rittergutsbesitzer te Borntin, en *Julie van Borke*; tr. 2e *Marie Henriette Luise Snethlage* (VIIc, 6), geb. Berlijn 24 aug. 1837, † Lichtenrade (Kr. Teltow. Brand.) 19 jan. 1927, dochter van Dr. *Emil Heinrich Christian Jakob Snethlage* en *Henriette Wilhelmine Raute*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Ernst Karl Friedrich Snethlage*, geb. Borntin 5 aug. 1861, † ald. 5 mei 1863.

2. *Gerhard Ernst Immanuel*, volgt IXf.

3. *Moritz Snethlage*, geb. en † Borntin 30 aug. 1864.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Bernhard Karl Emil*, volgt IXg.

5. *Johannes Wilhelm Otto Snethlage*, geb. Borntin 1 sept. 1879, † ald. 5 dec. 1884.

6. *Wilhelm Joachim Lambert Snethlage*, geb. Borntin 18 dec. 1882, leraar gymnasium, † (gesneuveld) in Rusland aan het Oostfront 3 april 1916.

IXf. *Gerhard Ernst Immanuel Snethlage*, geb. Borntin 26 mei 1863, Kgl. Pr. Generalmajor der Feldartillerie, Rittergutsbesitzer te Borntin (Pomm.), † ald. 13 febr. 1945, tr. Koblenz 22 maart 1892 *Louise Emma Adelheid Snethlage* (VIII d. 2), geb. ald. 30 jan. 1868, † Koblenz 20 mei 1935, dochter van Dr. *Karl Snethlage* en *Emma Bredt*.

Uit dit huwelijk:

1. *Marie Snethlage*, geb. Berlijn 30 jan. 1893, † Koblenz 5 aug. 1893.

2. *Karl Moritz*, volgt Xe.

3. *Hildegard Johanna Snethlage*, geb. Berlijn-Charlottenburg 29 april 1897, † (auto-ongeval) bij Velbert (Rheinl.) 10 maart 1979, tr. Borntin 30 dec. 1923 *Friedrich Bergmann*, geb. Wiesau (Silezië) 3 okt. 1894, houtvester, † Hann. Münden 5 nov. 1951, zoon van *Eugen Bergmann*, Hzgl. Kammerrat.

4. *Gerhard Snethlage*, geb. Magdeburg 19 april 1898, landoeconoom te Borntin, † in een Russisch interneringskamp bij Schneidemühl (West-Pruisen) 17 april 1945 (ongetrouwd).

Xe. *Karl Moritz Snethlage*, geb. Koblenz 16 aug. 1895, landoeconoom en Rittergutbesitzer te Borntin (Pomm.) tot 1945 (het Rittergut Borntin werd in 1945 in beslag genomen, en ging later door brand verloren), administrateur-bedrijfsleider van de Deutsche Jagdschutzverein, publicist op het gebied van de fauna (o.a. "Das Schwarzwild"), Major d. Res., † Keulen 25 juli 1974, tr. Stettin 25 mei 1922 *Asta Elisabeth Hedwig Katharina*

Marianne Sarnow, geb. ald. 10 sept. 1898, dochter van *Johannes Leonhard Karsten Sarnow*, Landeshauptmann van de prov. Pommeren, en *Duborga Kirsten Maria Schmidt von Leda genannt van Hattenstein*. [Gut Klaushof, Pfieffe, Kr. Melsungen, Hessen]

Uit dit huwelijk:

1. *Marie Luise Snethlage*, geb. Borntin 25 juli 1923. tr. Augustenhof bij Kiel 27 maart 1954 *Hans Berckemeyer*, geb. Gelsenkirchen 24 april 1905, landoeconoom, Gutsbesitzer, eigenaar van een jachtschool te Leun, zoon van Dr. *Hans Berckemeyer*, Dr. iur., "Direktor", en *Agnes Brökelmann*. [Heisterberger Hof, Leun bij Wetzlar, Hessen]
2. *Karl Helmuth*, volgt Xle.
3. *Helga Snethlage*, geb. Stettin 11 nov. 1926. tr. Bensberg-Refrath 18 dec. 1953 *Rudolf Heinrich Alfred Schniewind* ⁸¹, geb. Hohenlieth (Kr. Eckernförde, Sleesw.-Holst.) 28 jan 1917, koopman te Heiligenhaus, † Zürich 29 jan. 1981, zoon van *Rudolf Paul Schniewind*, Rittergutsbesitzer te Hohenlieth en later te Lucknitz bij Bärwalde (Pomm.), en *Henni Klara Dorothea Breusing*. [Heiligenhaus bij Düsseldorf].
4. *Ebba Dorothea Snethlage*, geb. Stettin 19 juli 1928, oud-verpleegster, tr. Bensberg-Refrath 13 sept. 1957 *Carl Heinrich Heising*, geb. Paderborn 27 febr. 1928, Bergassessor a.D., zoon van *Carl Heinrich Otto Maria Heising*, Oberst a.D., en *Anna Luisa Cornelia Wessel*. [Bockum-Hövel]
5. *Hans Joachim*, volgt XI f.

Xle. Dr. *Karl Helmuth Snethlage*, geb. Borntin 28 febr. 1925, Dipl. Landwirt, jacht-, dieren- en landschapschilder, tr. Bensberg-Refrath 28 dec. 1951 *Mechtild Ella Sophie Charlotte Evers*, geb. Greifswald (Pomm.) 15 juni 1929, landbouwk. techn. assistente, dochter van *Albert Evers*, landoeconoom op het Gut Theren (Pomm.) en *Charl'otte Kursch* ^{81a}. [Ahrensburg bij Hamburg]

Uit dit huwelijk:

Karl Hilmar Snethlage, geb. Braunfels 23 juli 1966.

XI f. *Hans Joachim Snethlage*, geb. Stettin 6 aug. 1929, Gutsbesitzer te Pfieffe, land- en bosbouwer, tr. Aken 18 maart 1955 *Elisabetha Kah*, geb. Mlinska (Joegoslavië) 15 nov. 1934, dochter van *Stefan Kah*, landbouwer te Mlinska (Joegoslavië), en *Elisabeth Nein*. [Gut Klaushof, Pfieffe, Kr. Melsungen, Hessen]

Uit dit huwelijk:

1. *Klaus Snethlage*, geb. Aken 25 mei 1955.
2. *Asta Monika Snethlage*, geb. Keulen 11 sept. 1956.
3. *Gert Snethlage*, geb. Billerbeck (Kr. Coesfeld, Westf.) 18 april 1958.
4. *Karl Moritz Snethlage*, geb. Lüneburg 12 juni 1960.

IXg. Dr. *Bernhard Karl Emil Snethlage*, geb. Borntin 20 maart 1875, Dr. iur., advocaat en notaris te Regenwalde en Labes (Pomm.), † Regenwalde 21 juli 1918, tr. Bad Godesberg 30 mei 1904 *Ruth Agnes Siebel* ⁷¹, geb. Barmen 10 sept. 1878, † Borntin 11 nov. 1944, dochter van *Abraham Siebel*, koopman en fabrikant te Barmen, en *Luise Siebel* ⁸².

Uit dit huwelijk:

1. *Gisela Snethlage*, geb. Barmen 12 maart 1905, boekhoudster bij Apparatebau Grün en bij Hotel Königshof te Bonn, † Bad Godesberg 15 mei 1979.
2. *Hans Wolf*, volgt Xf.

Xf. *Hans Wolf Snethlage*, geb. Barmen 23 juli 1908, Regierungsinspektor in der Arbeitseinsatzverwaltung, † Stalino (in Russische gevangenschap) 17 dec. 1948, tr. Bad Godesberg 12 maart 1936 *Annemarie Skwartz*, geb. Dillenburg 24 okt. 1908, dochter van *Josef Skwartz*, kunstschilder en fotograaf, en *Elisabeth Reuber*; zij hertr. Langenfeld (Rijnland) 15 april 1971 *Robert Hermann Strick*, oud-procuratiehouder bij Mannesmann te Düsseldorf. [Koblenz-Vallendar]

Uit dit huwelijk:

1. *Jörg*, volg VIg.
2. *Gerd Snethlage*, geb. Plön (Sleesw.-Holst.) (in een vluchtelingenkamp) 26 april 1945, † aId. 8 juli 1945.

XI g. *Jörg Snethlage*, geb. Bad Godesberg 5 nov. 1936, luit.-kolonel bij de Bundesluftwaffe, tr. Hahnstätten b. Diez/

Lahn 11 sept. 1961 *Gerda Erika Huberta Freiin von Eynatten* ⁸³, geb. Tornau 23 juni 1934, oud-modetekenares, dochter van *Adolf Hubertus Freiherr von Eynatten*, Oberforstmeister te Hahnstätten, en *Hildegard Pfeiffer* [Hahnstätten bij Diez/Lahn]

Uit dit huwelijk:

1. *Stephan Hans Hubertus Snethlage*, geb. Kirberg, (Hessen) 1 aug. 1962.
2. *Achim Hinrich Hubertus Snethlage*, geb. Wiesbaden 8 okt. 1964.
3. *Wolf Henner Hubertus Snethlage*, geb. Wiesbaden 7 aug. 1971.

VIIIg. *Ernst Caspar Jakob Snethlage*, geb. Barmen 17 april 1834, Kgl. Pr. Geh. Regierungsrat, Verwaltungsgerichtsdirektor te Erfurt, † ald. 2 jan. 1907, tr. 1e Berlijn 27 jan. 1868 *Louise Cornelia Mathilde von Meibom*, geb. Hanau 3 dec. 1845, † Koblenz 24 juni 1892, dochter van *Heinrich Fedor Wilhelm Oskar von Meibom*, Hzgl. Sachs. Cob. u. Goth. Geh. Justizrat, directeur van de Gen.Agentur der Goth. Feuerversicherungs Bank, Hzgl. Hess. Kammerherr, en *Emma Maria (Mary) Lavater 84*; tr. 2e Erfurt 22 juni 1897 *Martha Rosalie Therese Brehme*, geb. ald. 11 okt. 1860, † Giessen 14 aug. 1937, dochter van Dr. *Adolf Brehme*, med. dr., geneesheer en Sanitätsrat te Erfurt, en *Ida Rosalie von Bosse 85* en wed. van N. N. *Heinemann*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Louise Snethlage*, geb. Potsdam 31 aug. 1869, † Koblenz 15 dec. 1880.

2. *Oscar*, volgt IXh.

3. *Ernst Moritz*, volgt IXi.

Uit het tweede huwelijk:

4. *Charlotte Martha Snethlage*, geb. Erfurt 21 sept. 1899, dipl. voedingsmiddelen-chemica, tr. Giessen 12 aug. 1922 Prof. Dr. *Eduard Felix Otto Philipp Behaghel 86*, geb. ald. 28 aug. 1895, Dr. phil., dipl. chemicus, hoogleraar chemie Univ. te Giessen, † ald. 16 febr. 1961, zoon van Prof. Dr. *Wilhelm Maximilian Otto Behaghel*, Dr. phil., Dr. iur. h.c., Geh. Rat, hoogleraar Duitse taal en germanistiek te Giessen, en *Clara Elisabeth Maria Dorothea Zöller*. [Giessen]

IXh. *Oscar Carl Snethlage*, geb. Potsdam 14 juni 1872, majoor, † Berlijn 27 febr. 1946, tr. 1e München 14 maart 1901 *Adele Marie Laura Faber*, geb. Neu-Ulm (Beieren) 29 aug. 1872, † Berlijn 19 nov. 1938, dochter van *Gustav von Faber* (persoonl. Württ. adel), Kgl. Bayer. Oberst u. Inspector der Pioniere u. Festungen, en *Adolfine Auguste Freiin von Stockum-Sternfels 84*; tr. 2e Berlijn 25 juli 1942 *Hulda Auguste Hedwig Wannemaehner*, geb. Berlijn 11 maart 1888, † Berlijn-Charlottenburg 2 febr. 1960.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Oscar Ernst*, volgt Xg.

2. *Hubert Ernst Otto Rudolf*, volgt Xh.

3. *Adele Gabriele Luise Martha Snethlage*, geb. Spandau (bij Berlijn) 12 jan. 1910, oud-secretaresse bij een ..volkseigener Betrieb" voor reparatie van diesellocomotieven, leidster Christel. Vrouwendienst, tot nov. 1980 te Tharant bij Dresden (D.D.R.), tr. Berlijn-Charlottenburg 29 sept. 1941 *Rudolf Friedrich Mielsch*, geb. Altenburg (Thür.) 26 jan. 1899, advocaat te Tharant, gevangen te Königgrätz (Tsj.-Slow.) en getransporteerd naar Kiselowka (Rusland) 1945, sedertdien vermist, zoon van *Emil Max Mielsch*, Verwaltungsinspektor, en *Emilie Emma Thurmann*. [Bayreuth]

Xg. *Oscar Ernst Snethlage*, geb. Saarlouis 28 april 1902, Oberfeldintendant, Regierungsrat te Wiesbaden, † ald. 30 juni 1957, tr. Berlijn 24 april (kerkel. 26 april) 1930 *Agnes Mathilde von Fragstein und Niemsdorf 87*, geb. Koblenz 23 febr. 1903, dochter van *Rudolf Paul Maximilian von Fragstein und Niemsdorf*, Kgl. Pr. Oberstleutnant, en *Marie Char!otte Graeber* [Idstein-Niederrauhoff bij Wiesbaden]

Uit dit huwelijk:

1. *Rotger Rudolf Osear Noe*, volgt XIh.

2. *Engelbert Karl Ferdinand Hubert*, volgt Xli.

3. *Rudolf Paul Ernst Peter*, volgt XIj.

4. *Almuth Agnes Adele Marie Snethlage*, geb. Wiesbaden 11 juni 1942, verpleegster, tr. Winsen/Luhe 28 maart 1979 *Walter Horst Otto Nodurft*, geb. ald. 6 mei 1949, tennisleraar, zoon van *Walter Nodurft*, ambtenaar te Winsen, en *Dora Flamm*. [Winsen/Luhe, Lüneb. Heide]

5. *Charlotte Mathilde Erika Hedwig Snethlage*, geb. Wiesbaden 7 juli 1944, tr. aId. 7 (kerkel. 8) juli 1967 *Karl Heinz Liebig*, geb. Wiesbaden 21 juli 1938, Amtsrat Stat. Bundesamt te Wiesbaden, zoon van *Karl Liebig*, expeditie te Wiesbaden, en *Antonie Bernhard*. [Idstein-Niederrauhoff bij Wiesbaden]

XIh. *Rotger Rudolf Oscar Noe Snethlage*, geb. Koningsbergen (Oost-Pruisen) 7 april 1934, oud-hotelmanager bij de Steigenberger-Hotelgesellschaft 88, bedrijfsconoom bij RKW voor opleidingen, tr. Wiesbaden 25 okt. 1963 *Edda Lieselotte Lorenz*, geb. Wenen-Döbling 25 nov. 1939, dochter van *Gustav Eduard Adolf Walter Maria Lorenz*, majoor, handsemployé, en *Elisabeth Feszl*. [Hamburg]

Uit dit huwelijk:

1. *Erik Caspar Snethlage*, geb. Frankfurt a. M. 17 okt. 1965.

2. *Carla Elisabeth Snethlage*, geb. Frankfurt a. M. 23 juli 1968.

3. *Antje Charlotte Snethlage* (tweeling met de voorg.), geb. Frankfurt a. M. 23 juli 1968.

Xli. *Engelbert Karl Ferdinand Hubert Snethlage*, geb. Koningsbergen 28 mei 1935, oud-godsdienstonderwijzer-

evangelist in Zuid-Afrika, leraar Bijbelschool Bergstrasse e.V., tr. Endersbach 14 sept. 1973 *Silvia Margrit Marti*,

geb. Uster bij Zürich (Zwits.) 23 sept. 1938, gemeentehulpster, dochter van *Viktor Marti*, kapper te Uster, en *Martha Sprecher*. [Alsbach/Hähnlein, Hessen]

Uit dit huwelijk:

1. *Tabea Snethlage*, geb. Durban (Zuid-Afrika) 26 aug. 1974.

2. *Damaris Snethlage*, geb. Durban 15 okt. 1976.

XIj. Dr. *Rudolf Paul Ernst Peter Snethlage*, geb. Wiesbaden 21 dec. 1938, med. dr., bedrijfsarts bij Hoechst, tr. Wiesbaden 19 april (kerkel. 27 april) 1968 *Annelie Regina Nassadowski*, geb. Dirschau (Kr. Danzig) 26 april 1944, dochter van *Johannes Norbert Nassadowski*, Bundesbahn Amtsrat, en *Anna Agnes Nassadowski* [Frankfurt a.M.]

Uit dit huwelijk:

1. *Gwendolin Agnes Snethlage*, geb. Wiesbaden 17 okt. 1968.

2. *Johannes Clemens Snethlage*, geb. Davos Platz (Zwits.) 26 nov. 1972.

Xh. *Hubert Ernst Otto Rudolf Snethlage*, geb. Berlijn-Charlottenburg 30 okt. 1905, Oberstleutnant a. D., Dipl. Ing., oud-hoofd marketing en planning buitenkantoren en hoofd buitendienst sociale verzekeringen van een verzekeringsmaatschappij te Bayreuth, tr. Berlijn-Charlottenburg 13 maart 1937 *Adelheid Hofmann*, geb. Berlijn 27 maart 1918, dochter van Prof. *Karl Andreas Hofmann*, Geheimrat, hoogleraar anorganische chemie Technische Hochschule te Berlijn, en *Emma Burger*. [Bayreuth]

Uit dit huwelijk:

1. *Kristin Elisabeth Snethlage*, geb. Berlijn 11 dec. 1937, oud--onderwijzeres, tr. Bayreuth 22 juli 1966 *Hans Gerhard Moser*, geb. Kulmbach 21 nov. 1937, onderwijzer B.L.O.-school te Coburg, zoon van *Konrad Moser*, handelsemployé te Burgkunstadt bij Kulmbach, en *Margarete Schelhorn*. [Coburg, Beieren]

2. *Lore Snethlage*, geb. Berlijn 16 febr. 1939, lerares te München, tr. Bayreuth 30 okt. 1963 Dr. *Olaf Korpiun*, geb. Berlijn 10 sept. 1937, Dr. chem., chemicus bij de Europese Octrooiraad te München, zoon van Dr.

Joachim Korpiun, ingenieur te Geislingen/ Steige, en *Edeltraud Groll*. [München]

3. *Hubert Rudolf Karl Snethlage*, volgt Xlk.

Xlk. Dr. *Hubert Rudolf Karl Snethlage*, geb. Bayreuth 11 aug. 1944, Dr. rer. nat., mineraloog, conservator staats-

bureau voor monumentenzorg te München, tr. Bayreuth 1 juni 1973 *Ute Maria Herrmann*, geb. aId. 27 aug.

1947, onderwijzeres, dochter van *Johann Christian Konrad Herrmann*, tandarts te Bayreuth, en *Christine Ruth Pollner*. [Gröbenzell, Beieren]

Uit dit huwelijk:

1. *Tim Snethlage*, geb. Fürstfeldbruck (Beieren) 15 febr. 1975.

2. *Julian Snethlage*, geb. Fürstfeldbruck 8 juni 1977

IXi. *Ernst Moritz Snethlage*, geb. Marienwerder (West-Pruisen) 21 mei 1875, Gerichtsassessor Oberlandesgericht te Naumburg a.d. Saale (Pruis. Saksen). verv. Amtsrichter beim Amtsgericht te Berlijn-Wedding, tenslotte Kammer- en Landgerichtsrat te Berlijn, † aId. 16 jan. 1922. tr. Berlijn 4 aug. 1920 *Charlotte Hulda Sophie Häpfner*, geb. Pritzwalk (Brand.) 13 aug. 1890, dochter van *Andreas Christian Friedrich Häpfner*, boekdrukker, boekhandelaar en uitgever te Pritzwalk, later eigenaar porseleinfabriek en voorzitter vereniging porseleinfabrikanten, tevens eigenaar draadtrekkerij in het Lahngebied, en *Bianka Rottstock*. [Kiel]

Uit dit huwelijk:

Xi. *Ernst Otto Andreas Snethlage*, geb. Berlijn-Wilmersdorf 24 mei 1921, Postinspektor te Kiel, † ald. 28 maart 1981, tr. 2 april 1955 *Ursula Hedwig Marie Margarethe Elisabeth Stehlmann*, geb. Lüthteen (Kr. Hagenow, Meckl.) 18 juni 1921, dochter van *Hans Stehlmann*, leraar, en *Helene Amalie Illemann*. [Kiel]

Uit dit huwelijk:

Friederike Gisela Hanna Snethlage, geb. Kiel 20 maart 1956.

Noten

1. Hierbij een aanvulling op de studieplaatsen t/m de zesde generatie. Tak A: IIIa. Ds. *Alhard(us) Th.* behalve stud. te Bremen en Groningen stud. te Basel 1650; IIIa.2. Dr. *Gerhard(us) C.* behalve stud. te Leiden stud. te Bremen 1678 en te Utrecht 1684 (en ald. gepromoveerd op dissertatie "De Poena" eveneens 1684); IIIa.6. Ds. *Eberhard(us) S.* en IVa, 2 Ds. *Gerhard B.* zie hierna § 1 ad IVb resp. Va. Tak BA; IV,3,b. Ds. *Johannes* behalve stud. te Groningen stud. te Leiden 1781; IVb,3,e. Ds. *Fredericus* stud. te Groningen 1777; VIb. Ds. *David* stud. te Franeker 1773; Ve,4. Ds. *Nicolaas J.* stud. te Groningen 1788; VIe. Ds. *Jan W.* stud. te Franeker 1792;

Vld. Ds. *Jacobus M.* stud. te Franeker 1795, te Groningen 1797. Tak C: Iie,1,d. Ds. *Guilielmus G.* stud. te Deventer 1689, te Franeker 1690; Iie,1,f. Ds. *Adolph F.* behalve stud. te Groningen stud. te Duisburg 1701 en te Leiden 1706; Iie,6. Ds. *Rudolphus* behalve stud. te Groningen stud. te Marburg 1672; Iie,6,f. Ds. *Martinus* stud. te Deventer 1713 en te Leiden 1716; Iie,6,h. Ds. *Wilhelmus J.* stud. te Deventer 1716 en te Leiden 1722; IVd. Ds. *Philip J.* behalve stud. te Groningen en Leiden stud. te Lingen 1700; Ve. Ds. *Samuel J.* stud. te Harderwijk 1749; Ve,2. Ds. *Rutger T.* stud. te Harderwijk 1780; VIi. Mr. *Philip J.* stud. te Harderwijk 1779 en te Leiden 1781; Vf. Mr. *Henrik H.* stud. te Harderwijk 1751; VIg. Ds. *Rudolph A.I.* stud. te Leiden 1787.

2. Zie o.m. C. J. Polvliet, Genealogie van de familie Snethlage, Amsterdam 1885, A. A. Vorsterman van Oijen, Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën, derde deel, Groningen 1890, blz. 150-154, en Allgemeine Deutsche Biographie, 34. Bd., Leipzig 1892, ad Dr. *Bernhard Moritz Snethlage*, blz. 516--522, en Dr. *Karl Wilhelm Moritz Snethlage*, blz. 522-527.

3. Van *Margaretha Ohristina Snethlage* en haar man *Johann Ludwig Smend* zijn zowel in DGB, Bd. 100, 1938 (na blz. 310) als in DGB, Bd. 177, 1978 (na blz. 336) portretten afgebeeld.

3a. Zijn achterkleinzoon Ds. *Wilhelmus Snethlage* (1729--1781, NP Vb,3), tr. *Johanna Ebbinge*, die begr. Zwijndrecht 4 juni 1799 en derhalve niet † 29 mei 1800, maar wellicht 29 mei 1799. Van hun kinderen werd d. *Johanna*, begr. Zwijndrecht 15 jan. 1786, werd ofwel e., *Roelina Adriana*, ofwel f., *Ohristiana Maria* begr. Zwijndrecht 7 aug. 1788, en werd h., *Maria Christina*, begr. Zwijndrecht 17 febr. 1800, terwijl uit i., *Henricus Lambertus*, en *Adriana Stok* sproten; aa. *Johanna*, geb. 18 okt., ged. Zwijndrecht 25 okt. 1795 (zie verder NP), bb. *Wilhelmus Henricus*, geb. 10 jan., ged. Barendrecht 15 januari 1797, cc. *Jan Rudolph*, geb. 4 mei, ged. Ridderkerk 13 mei 1798, dd. *Frederica*, geb. 6 sept., ged. Ridderkerk 29 sept. 1799; het op 6 nov. 1799 te Ridderkerk begraven kind van *H. L. Snethlage* zal één van hen zijn.

3b. Zijn zoon Dr. *Gerhard Christoph Snethlage* (1658-1711, NP IIIa,2) tr. *Moyke Margrete Regina Russel*, wschl. † Ibbenbüren 30 april, begr. Tecklenburg 6 mei 1724 (als "Frau *Dorothea Snethlage*; de reden dat ik (afgezien van de mogelijkheid dat *Gerh. Chr.* Voor de tweede keer was getrouwd) aanneem dat deze *Dorothea* in werkelijkheid *Regina Russel* was, is dat op 20 december 1724 10 Taler door de landsgeneesheer *Bauch*, schoonzoon van het echtpaar *Von Wischell-Snethlage*, NP IIIa,5, aan de kerkekas te Tecklenburg werd betaald "wegen des H. Doctor *Snethlagen* und dessen Frauw Begräbniss"; O. E. Snethlage, blz. 76), dochter van *Heinrich Russel*, fürstl. ostfries. geh. u. Kammer-Sekretär te Aurich, en *Catharina Berlage*. Van hun kinderen is a., *Catharina Lucretia*, † Emden 15 april 1747 en getr. ald. (geref.) 5 dec. 1731 (haar neef) *Hiindrich Vierdagh*, ged. Emden (geref.) 20 juni 1685, † ald. 6 nov. 1743, zoon van *Gerhard Foeldrichs Vierdagh*, keiz. notaris en procureur bij het Obergericht te Emden, en *Josina Elisabeth Russel* en wedr. van *Everdina Ohristina Versteet*, terwijl d., *Friedrich*, † Riga 26 juli 1728. (Ontleend aan: Dr. Hans Fieker, Das Stammbuch des Heinrich Russel, 1646-1651, in Archiv für Stamm-und Wappenkunde, Nr. 10, 19. Jg., blz. 73-74); bij de doop van f., *Sophie Eleonore*, waren Wilhelm Moritz Graf zu Solms en zijn vrouw getuigen.

4. O. E. Snethlage, Beiträge zur Geschichte der Familie Snethlage, 250 Jahre reformierte Geistliche in der Grafschaft Tecklenburg, 1565-1650, Koningsbergen 1935/1936 (hierna: O. E. Snethlage) blz. 63, en H. Kiessling, Die Ahnen von Friedrich Engels, in Genealogie, Bd. 10, 1ge jrg. 1970, blz. 289-300 (hierna: Kiessling) vermelden Lingen; in Lingen echter niet ingeschreven.

5. Vlg. O. E. Snethlage, blz. 64, en Kiessling; Ned. Patr. geeft deze datum als dag van begraven. Evenzo Dr. R. M. Snethlage.

5a. Vlg. Dr. R. M. Snethlage is dit de dag van begraven.

6. Geb. 1672. † Westerkappeln, begr. Tecklenburg 10 jan. 1744, zoon van *Franz Daniel Heyles*. keurpaltisch raad en drost te Kreuznach, en *Maria Elisabeth Mieg*, en getr. Tecklenburg 25 okt. 1710 (ontleend aan Kiessling, ald. verdere bijzonderheden en kwartieren).

7. Ged. Tecklenburg 17 mei 1685, begr. ald. 22 febr. 1719, dochter van *Christoph Berend Altmann* en *Juliana Berckelbach* (ontleend aan Kiessling).

8. Doopgetuigen: *Ludwig Friedrich Heyles*. zijn grootvader, en *Dietrich Hermann Hünemann*, zijn stief-grootvader.

9. Ten huize van zijn neef *Franz Sparenberg*, maire van Ladbergen.

10. Doopgetuige: *Leonhard Altmann*, burgemeester van Tecklenburg.

11. O. E. Snethlage, blz. 68/69. citeert uit het hierna te noemen werk "Observations sur l'expédition navale des Anglais ..." dat *Leonhard* na de zevenjarige oorlog naar de Nederlanden kwam en zich in Rotterdam vervoege bij "Freiherr von G.", ("Baron de G." O.E.S. citeert in het Duits), gecommiteerde voor Gelderland bij de Admiraliteit aldaar, door deze werd aangesteld tot secretaris op het jacht van de Admiraliteit en tot gouverneur van diens enige zoon. Ik neem aan dat dit *Philips Hendrik van Goltstein*, heer van Grunsfoort, Appel en Oldenhove (1715-1775) was, die uit zijn huwelijk (1745) met *Judith van Essen*, vrouwe van Vanenburg (1720-1793) inderdaad slechts één (overlevende) zoon had, n.l. de in 1751 geboren *Evert Jan Benjamin* (vgl. Ned. Leeuw 1968, k. 392/93 en 397).

12. *Willem Gustaaf Frederik* (1762-1835) en *Jean Charles* (1763-1833) waren zonen van *Christiaan Frederik Anton* des H.R. Rijksgraaf *Bentinck*, heer van Varel, Kniphausen, Doorwerth, Rhoon en Pendrecht, en *Maria Catharina van Tuyll van Serooskerken*.

13. Als "Lodewijk" *Willem*, Teclenburgensis.

13a. Ik neem tenminste aan dat de in de begraafboeken van de Franse kerk te Berlijn als weduwe van *Frédéric Snethlage*, Dr. phil., ingeschreven *Marie Dorotheé Elisabeth Lange* in werkelijkheid de vrouw van de in dezelfde kerk ingeschreven *Leonore* [sic] *Guillaume Snetlage* was.

14. Doopgetuige: *Amalia Elisabeth Hiinemann* geb. *Stuel*, de grootmoeder.

15. Doopgetuige: de vader.

16. Doopgetuige: *Christina Maria von Wischell* geb. *Snethlage*, haar tante.

16a. Vlg. Dr. R. M. Snethlage: geb. 23 mei, ged. 4 juni.

17. Vlg. Allgemeine Deutsche Biographie. 34. Bd., Leipzig 1892, blz. 516-522 (hierna: ADB), echter niet ingeschreven aldaar.

18. Vlg. ADB student ald. 1772, echter eerst in 1774 ingeschreven.

19. Dit zal geweest zijn bij het gezin van *Jacob Adriaan van Heeckeren*, heer van Enghuizen, Beurse, de Cloese en Langen (1724/1792) en (getr. 1751) *Charlotte Alexandrine van Westerholt* (1723--1778); vgl. Ned. Adelsboek 1942.

20. Bij *John Hope*, heer van Nederhorst den Berg en 's-Gravenambacht (1737-1784) en (getr.. 1763) *Philippina Barbara van der Hoeven* (1738--1790); vgl. Joh. E. Elias, De Vroedschap van Amsterdam, 1578-1795, dl. II, blz. 933/34.

21. Doopgetuigen: *Sibylla Christina Engels* geb. *Jörgens* (vgl. noot 23), de grootmoeder; *Johanna Catharina Gertrud Brüninghausen* geb. *Engels* (1731-1804), haar tante uit Keulen, echtg. van de koopman en zijdefabrikant *Johann Henrich Brüninghausen* (wier zoon Dr. *Karl Wilhelm Briininghausen* (1762-1839),advocaat en notaris en burgemeester van Barmen, in eerste echt in 1788 zou trouwen met *Johanna Elisabeth Isabella Achenbach*, 1767-1802, de zuster van *Johanna Christina Louisa*; vgl. DGB, ad Achenbach (4) in DGB, Bd. 163, 1973, blz. 257); *Wilhelm Christoph Henrich Achenbach* (1734--1809, koopman, zijdefabrikant en bankier te Elberfeld), haar oom.

22. Zie ad Achenbach DGB, Bd. 163, 1973 (vierde geslacht Achenbach). Ds. *Ferdinand Johannes Adolf Achenbach*, geb. Heeren bij Unna (Westf.) 25 aug. en ged. aId. 5 sept. 1728, predik. te Hillbeck 1750 en te Flierich 1755, † ald. 9 nov. 1782, zoon van Ds. *Johannes Achenbach* (1701-1777), predik. te Heeren 1725 en te Elberfeld 1742, en (tr. 1726) *Ernestine Charlotte Trainer* (1704-1758), en getr. met 1e (1755) *Catharina Elisabeth Knevels* (1719-1762), 2e (Herringen bij Unna 17 sept. 1762) *Amelia Louisa Engels* (zie noot 23) en 3e (1770) *Anna Theodora Gisbertine Reinbach* (1736-1812).
23. *Amelia Louisa Engels*, geb. Herringen 18 aug. 1738, † Flierich 30 jan. 1769, dochter van Ds. *Carl Johann Engels* (1700-1763), predik. te Herringen 1728, en *Sibylla Christina Jörgens* (1709/1768). Deze familie *Engels* is niet dezelfde als de Barmense fabrikantenfamilie, waartoe o.a. de communist *Friedrich Engels* (zie noot 24) en *Luise Snethlage* geb. *Engels* (zie VIII) behoorden en die behandeld is in DGB, Bd. 24, 1913. Van deze familie *Engels* stamde wel af *Wolfgang Kapp*, die in 1920 een (mislukte) rechtse putsch leidde. Ds. *Carl Johann Engels* (zie hierv66r) had o.a. een zoon *Leonhardt Ludwig Engels* (1735-1816), advocaat en Kgl. Hofrat te Hamm, wiens zoon *Friedrich Engels* (1790-1855) Pruisisch generaal-majoor en commandant van Keulen was. Diens dochter *Louise Engels* (1825-1916) tr. 1850 Dr. *Friedrich Kapp* (1824-1884), die deelnam aan de opstand van 1848 en vervolgens naar de Ver. Staten vluchtte, waar hij van 1849-1870 advocaat was te New York. Na 1870 teruggekeerd naar Berlijn, was hij liberaal afgevaardigde naar de Rijksdag en de Pruisische Landdag. Hij publiceerde veel, ook op geschiedkundig gebied. Zoon van het echtpaar *Kapp-Engels* was *Wolfgang Kapp* (1858-1922), "Generallandschaftsdirektor" in Oost-Pruisen, mede-oprichter van de Deutsche Vaterlandspartei, conservatief afgevaardigde naar de Rijksdag en bij een putsch in 1920 benoemd tot Rijkskanselier en Pruisisch Minister-President. Deze putsch verliep echter al snel, *Kapp* vluchtte naar Zweden, keerde vervolgens terug en stierf tijdens het proces.
- 23a. Dochter van Ds. *Gilbertus Petrus Rappardus*, predik. te Brandlecht. Een zoon van het echtpaar *Koppelman-Rappardus* was: Ds. *Johann Ernst Christopher Koppelman*, 1778--1823, predik. te Borne (Twente) en te Brandlecht (Benth.), en getr. 1804 *Karolina Christina Sparenberg*, † 1818, ex *Sparenberg-Snethlage* (Va,3).
- 23b. Haar vader, *Heinrich Daniel van der Marck*, 1715-1785, koopman te Hamm, getr. met *Christine Margarete Schwengers*, was een volJe neef van Dr. *Philipp Wilhelm von der Marck* (zie Va,5); haar zuster *Wilhelmina Christina von der Marek*, 1750 -1818, getr. met *Johann Christian Theodor Wilhelmi*, was de moeder van *Johanna Helene Wilhelmi*, 1790-1850, die tr. *Friedrich Krupp*, eigenaar van een staalgieterij te Essen, waaruit de bekende fabrikantenfamilie *Krupp*.
24. Hun dochter *Elisabeth Franziska Mauritia van Haar*, geb. Hamm 22 april 1797, † Barmen 29 okt. 1873, tr. Hamm 9 sept. 1819 *Friedrich Engels*, geb. Barmen 12 mei 1796, lid firma's Caspar Engels u. Söhne, later Ermen u. Engels, te Barmen (later Engelskirchen) en Manchester, katoenspinnerijen, sch olarch en kerkmeester te Barmen, broer van *Luise Snethlage* geb. *Engels* (zie VIII). Zij waren o.a. de ouders van de bekende communist *Friedrich Engels* (1820-1895). Zo was *Friedrich Engels* zowel van vaders- als van moederszijde aan de *Snethlage's* (aan)verwant. Bovendien waren een broer en twee zusters in de familiekring van de *Snethlage's* getrouwd: *Emil Engels* (1828--1884) was getrouwd (1853) met *Charlotte Bredt* (1833-1912), een zuster van *Emilie Snethlage* geb. *Bredt* (zie VIII) , terwijl *Anna Engels* (1825-1853) en *Elise Engels* (1834 -1912) resp. (in 1848 en 1854) getrouwd waren met *Adolf Friedrich Leonhard Ludwig Wilhelm van Griesheim* (1820-1894), zoon van *Heinrich Wilhelm August Karl van Griesheim* (1779-1859) en (tr. 1810) *Friederike van Haar* (1789-1880), de oudste dochter van het echtpaar *Van Haar-Snethlage*.
25. F. E. Hunsche, 1000 Jahre Gemarkung Lienen, 965-1965, Lienen 1965 (hierna: Hunsche), blz. 123.
26. Hunsche, blz. 103, en O. E. Snethlage, blz. 45/46.
27. O. E. Snethlage, blz. 79.
28. Id., blz. 79; Archiv Rheda, oorkonde nr. 1135.
29. Id., blz. 80.
- 29a. Id., blz. 81; F. E. Hunsche geeft 6 dec. (ondertrouw?).
- 29b. Id. blz. 82; F. E. Hunsche geeft 22 nov. (verwarring met 9ber bij OES ?)
30. Doopgetuigen: *Sophie Gräfin van Tecklenburg*, abdis van Leeden, *Fraulein van der Wenge* en *Hermann Kriege*.
31. *Gertrud Elisabeth Krull* was een dochter van de koopman *Krull* te Kovern en *Anna Magdalena Rump*. Deze laatste was een achterkleindochter van Ds. *Johannes Rump* († 1581), predik. te Gildehaus en broer van Ds. *Theodorus Rump* (1540-1606), de schoonvader van Ds. *Wilhelmus Snethlage* (gen. I). De *Rump'en* en hun nakomelingen vormden in de 17de en 18de eeuw a.h.w. een clan, waartoe o.a. velen der predikanten behoorden. Zo was bijv. een zuster van voornoemde *Anna Magdalena Rump, Elisctbeth Rump*, getrouwd met *Otto Wedde*, "Informator" te Wedde en een kleinzoon van *Hinrich Wedde*, schrijver te Langenbrüggen, en *Maria Rump* (geb. 1571), welke laatste een dochter was van Ds. *Theodorus Rump*. De zoon van het echtpaar *Wedde-Rump*, Ds. *Adolf Hinrich Wedde* (1684-1736) was predik. te Schale en getr. (1713) met *Mechtild Anna Rump* (1689-1724), een dochter van Ds. *Theodor Wilhelm Rump* (1657-1697), predik. te Kappeln (Westerkappeln), en een kleinzoon van Ds. *Arnold Rump* (1579-1639) en achterkleinzoon van Ds. *Theodorus Rump*. De zoon van dit tweede echtpaar *Wedde-Rump*, Ds. *Lambert Jacob Wedde* (geb. 1724), was predikant te Lotte. Eveneens uit de *Rump'en* stamde de vrouw van Ds. *Andreas Wilhelm Snethlage* (Vb), *Magdalena Elisabeth Vosding*. Haar moeder *Sophia Emelia Klinge* (geb. 1686) was een achterkleindochter van Ds. *Klinge*, predik. te Lienen, en *Elsche Rump* (1583-1646), ook een dochter van Ds. *Theodorus Rump*.
Vanzelfsprekend zijn er meer lijnen te trekken. Het ging er mij hier slechts om het "clan"-karakter te adstrueren.
32. Doopgetuigen: *Anna Bernhardina Snethlage* geb. *Alstein* en *Sophia Emilia Vosding* geb. *Klinge*, de grootmoeders.
33. Doopgetuige: *Sophia Johanna Gräfin van Tecklenburg*, abdis te Leeden.
- 33a. Opgave van Dr. R. M. Snethlage; F. E. Hunsche geeft 6 jan.
34. Hunsche, blz. 127.
35. Doopgetuige: *Katharina Magdalena Arendt* geb. *Snethlage* (tante) .
36. Doopgetuige: "Amtmann O. E. Arendt" (oom).
37. Doopgetuige: "Herr *Keller* aus Ledde" (= *Leonhard Keller* ? zie IVb,5).
- 37a. Vlg. O. E. Snethlage, blz. 91; F. E. Hunsche geeft 9 jan.
38. Doopgetuigen: *Johann Martin Muth*, rentmeester te Limburg (getr. met *Oharlotte Margarete Klinge*, geb. 1680, zuster van *Sophia Emelia Vosding* geb. *Klinge*) en *Rudolf Snethlage* (= *Samuel Hermann Rudolf Snethlage*, Vc).
39. Doopgetuige: Ds. *Goswin Hildebrand Vosding*, de grootvader.
40. Aldus O. E. Snethlage, bI. 87a. In 1788 trachtte *Goswin Samuel* ambtsvoogd te worden te Schale, toen de voogd Lahrman niet meer in staat was zijn ambt te vervullen; dit ging niet door.

(Akte 520 Kriegs- und Domänenkammer Minden, Staatsarchiv Münster, mededeling F. E. Hunsche). Bij F. Lindenberg, Von Mulert, Chronik seit 1280, Grabenstätt 1975, blz. 202 en 214, wordt gesteld dat *Samuel Snethlage*, Amtmann, in 1846 te Schapen overleed. Indien dit juist is, moet er bij O. E. Snethlage welhaast een verwiseUng van generaties hebben plaatsgevonden.

41. Vlg. Lindenberg in 1798. Dit zou betekenen dat de kinderen buitenechtelijk geboren zijn, hetgeen natuurlijk niet is uitgesloten.

42. Vlg. DGB, Bd. 92, 1936, ad Dyckerhoff, was het "*Sophia Helena*" en was zij geb. te Freren.

43. O. E. Snethlage, blz. 92, meldt dat volgens een aantekening van Ernst Snethlage *Samuel Hermann Rudolf* in 1734 in eerste echt met *Anna Oatharina König* trouwde. Dit feit kon door O. E. Snethlage niet geverifieerd worden. Verder deelt O. E. Snethlage op blz. 92 mee dat *Samuel Hermann Rudolf Snethlage* door de jaren heen als peet onder verschillende namen in het Lienense kerkboek voorkomt maar steeds met het hem als theoloog toekomende "Herr", zoals 16 jan. 1736 Herr *Rudolf*, 29 april 1736 Herr *Samuel Rudolf*, 10 mei 1736 Herr *Samuel* en, bij de doop van *Johann Samuel Snethlage* (Vm,7), geb. op 23 maart 1757, als "Herr Bruder *Rudolf* in Strackendorf"; daarnaast komt hij ook als "Herr Receptor" voor. Hoewel het denkbaar is dat hier twee personen zijn samengesmolten, houd ik het vooralsnog op één en dezelfde.

43a. Mogelijk stamt van hem af: *Eberhard Hermann Snethlage*, geb. ca. 1799, schrijnwerker te Lienen, tr. ald. 20 mei 1825 *Anna Oatharina vor der Holz (Vornholz)*, geb. ca. 1804, waaruit: 1. *Catharine Lisette*, geb. Lienen 15 aug., ged. aId. 28 aug. 1825 (doopget. Lisette Hagemann), die in 1852 naar Noord-Amerika vertrok; 2. *Christine Sophie*, geb. Lienen 12 aug., ged. ald. 21 aug. 1828 (doopget. Christine Meiners); 3. *Friedrich Wilhelm*, geb. Lienen 25 juni 1831; 4. *Hermann Heinrich Wilhelm*, geb. Lienen 18 okt. 1834, die in 1852 naar Noord-Amerika vertrok; 5. *Rudolph Moritz*, geb. Lienen 4 april 1838; 6. *Marie Wilhelmine*, geb. Lienen 17 juni 1842. \

43b. Doopgetuigen: verwitt. Frau Predigerin *Achenbach* geb. *Reinbach (Anna Theodora Gisbertina Reinbach)*, derde vrouw van Ds. *Ferdinand Johannes Adolph Achenbach*, grootvader van de dopeling), en Herr Prediger *Engels* von Herringen (Ds. *Carl Johann Engels*, oudoom).

44. Doopgetuigen: *Frantz Alberthall*, wijnkoper (grootvader), *Heinrich van Asten*, koopman, *Johan Meyerotto*, professor, *Maria Susanna Alberthalen* geb. *van Asten* (grootmoeder), Jfr. *Dorothea Alberthalen*, Frau Hoff Rätthin *Jablonskien* geb. *Bergjussen.. (Dorothea Amalia*, tante, schoondochter van *Sophie Charlotte* geb. *B.*), Herr Camer Director *Oarl Gustav van Reinhardt* zu Mouers, Frau Professorin *Jablonskien* geb. *Bergjussen* zu Frankfurt a. O. (*Sophie Oharlotte*, schoonmoeder van *Dorothea Amalia* geb. *B.* en achternicht).

45. Zoon van *Johann Wilhelm Bergius*, Kgl. Pr. Hoff Rath en ontv. van de middelen van het landschap Koermark, en *Johanna Eleonora Bergius*. Hij was ged. te Berlijn (Parochialkerk) 8 maart 1745 met als doopgetuigen: *Levin Carl von Scharden*, Kgl. Geh. Kriegs Rath (achterneef), *Friedrich Wilhelm* Baron *von Marschal*, *Friederich Ludewig Buchholtz*, Kgl. Hoff Rath en rentmr. van het landschap Koermark, *Louise Wilhelmine von Stosch* verwittw. Geh. Rat *von Scharden* (achternicht en wed. achterneef), Frau Hoff Rätthin *Irwing* geb. *Jablonski*, Frau Professorin *Beckmannin* geb. *Menzelin*, en (absent) *Abraham van Rüts*, Kgl. Pr. Ob. Leutn. Flansische Regt. (achterneef), *Paul Bergius*, Hochfürstl. Nassau Oran. Regierungs Rath te Dillenburg, *Carl Ludewig Bergius*, Kgl. Land Bau Meister in Lithauen, *Sophia Oharlotta* verehl. Profess. *Jablonski* geb. *Bergius*, Frankfurt a.O., en getr. Berlijn (Dom) 30 okt. 1771.

46. Dochter van *Frantz Alberthal*, wijnkoper te Berlijn, en *Maria Susanna van Asten*, en ged. Berlijn (Dom) 2 juni 1747 met als doopgetuigen: *Walter van Asten* en *Johann Alberthal*, grootvaders, *Anna Dorothea Alberthalen*, grootm., *Anna Sophia Schweigen*, *Charlotta Loysa Müllern*, en (absent) de sindicus *Sartorius*, Hanau, en *Maria Elisabeth Wilckhausen*.

46a. Doopgetuigen: Frau Hofrätthin *Engels (Friderica Louisa Christianevon Stein)*, derde vrouw van *Leonhardt Ludwig Engels*, Hofrat en advocaat te Hamm, oudoom), Frau Pastorin *Neuhaus* von Herringen (wsch. *Luisa Susanna Gisbertina Elisabeth Neuhaus*, geb. *Neuhaus*, wed. van Ds. *Johann Reinhard Neuhaus*, predik. te Hagen en te Meyderich, en schoonmoeder van Ds. Carl Johann Engels te Herringen, oudoom) en Frau *Isabell Platzhoff* zu Elberfeld (*Isabella Dorothea Margaretha Platzhoff* geb. *Achenbach*, oudtante).

47. Doopgetuigen: Fabricant *Fernau* jun., Liverant *Straube*, Frau *Oppermann*, Frau *Teidemann*, Jgfr. *Garolina Schneidern*.

48. Zoon van *Johann Georg Schneider*, burger en saffiaanfabrikant te Berlijn, en *Maria Magdalena Meinert*. Hij was ged. te Berlijn (Sophienkirche) in dec. 1761 (en † aId. 10 mei en begr. 13 mei 1796) met als doopgetuigen: Herr Cammer Präsident *von Gröben*, Herr Oberforstmeister *von Krosigk*, Herr Geh. OberfinanzRath *Geelhar*, *H. von Boden*, Frau Generalin *von Blankensee*, Frau Cammer Directorn *Groschoppin*, en getr. Berlijn (Soph. k.) 9 jan. 1785.

49. Dochter van *Ghristian Ludwig Ziehlefeldt*, mr. bakker ("Loos u. Weiss") te Berlijn, en *Anna Sophia Heller* en wed. van (tr. Berlijn, St. Petri, 29 sept. 1778) *Johann Friedrich Schultze*, mr. Zadelmaker te Berlijn. Zij was ged. Berlijn (Jerusalemkerk), 27 jan. 1761, met als doopget. : *H. Giese*, *H. Beyer* en *H. Ziegelem*.

49a. Doopgetuigen: Herr Doktor *Brasz* zu Dühn im Bergischen (*Johann Gaspar Adolph Hermann Brasz*, Dr. iur., advocaat te Düsseldorf, Gutsbesitzer auf Haus Dühn, getr. met *Christina Elisabeth Engels*, oudtante), Herr Prediger *Engels* in Herrington (Ds. *Carl Johann Engels*, oudoom) en Herr Doktor *Snethlage* in Berlin (de vader).

50. Tussen de *Strubberg's* en de *Snethlage's* bestonden diverse banden. *Johan Strubberg* en *Anna Elisabeth Hadewig* waren ouders van o.a.: a. *Regina Juliane Strubberg*, tr. *Friedrich Anton Sparenberg*, de schoonouders van *Amalia Maria Snethlage* (Va,3; vgl. ook noot 23a) ; b. *Karl Henrich Strubberg*, tr. *Sophie Wilhelmine Bremer*, waaruit de stalmeester *Strubberg*, de vader van *Karl Julius Strubberg*, tr. *Karolie Müller*, de schoonouders van *Adolf Snethlage* (VIIa); c. *Christian Henrich Strubberg*, tr. *Anna Amalia von Wilmsdorf*, waaruit *Friedrich Rudolf Strubberg*, tr. *Emilie Gordesse*, waaruit *Jakob Strubberg*, tr. *Marie Dörsch*, de schoonouders van *Luisse Henriette Elisabeth Snethlage* (VIIa,3).

51. Doopgetuigen: H. Geheim Rath *Müller*, grootvader, Frau Obrist-Lieut. *von Ekenbrecher*, Mad.elle *Helmbrecht* en (absent) H. Stallmeister *Strubberg*, Zweibrücken, en Mad. *Jacoby*, Heidelberg.

52. Doopregister Garnizoenskerk, Berlijn.

53. Doopregister van de Garde-Pionier-Abteilung Berlijn.

54. Adel. Taschenbuch, Teil B, 34ste jrg. 1942, blz. 524.

54a. Doopgetuigen: Herr Hofrat *Engels (Leonhardt Ludwig Engels)*, Hofrat en advocaat te Hamm, oudoom), Herr Hauptmann *van Heyles* zu Ladbergen in der Grafsch. Tecklenburg, der Herr *Achenbach* in Elberfeld (*Wilhelm Ghristian Henrich Achenbach*, koopman, zijdefabrik. en bankier, oudoom).

55. Doopgetuigen: *Valeska von Rosen* geb. *von Willamowitz* en FrI. *Maria Adolphi*.

56. Doopgetuigen: Mad. *Rau*, Fr!. *Ida Rau* en *H. Kablitz*.

57. Id.: Frau Hofprediger *Snethlage*, H. Prof. *Snethlage*, FrI. *Therese Schneider*.

58. Id.: *H. Kröter*, koopman, Jfr. *Ida Rau*, Jfr. *Olara Glatt*.

- 58a. De doopdatum moet begin februari 1790 zijn geweest; door beschadiging van het doopboek niet nader vast te stellen. Doopgetuigen: Herr *Johann Henrich Friedrich Brüningshausen* in Cöln, Herr *Peter Jacob Platzhott* in Elberfeld (koopman Elberfeld, echtg. *Isabena D. M. Achenbach*, oudtante), Frau Geheimrätin *von Lilo* in Heidelberg, en Demoiselle *Engels* in Hamrn (*Susanne Christine Johanna Engels*, dochter van oudoom *Leonhard Ludwig Engels*).
- 58b. Gedoopt als *Heinrietta Wilhelmina*; doopgetuigen: *Isaac Ravené*, Gelbgiesser (grootvader), Frau *Heinrietta Raute*, Demois. *Heinrietta Louisa Raute* (tante).
- 58c. Zoon van *Anton Friedrich Raute*, koopman te Plauen, Vogtland, en *Christiana Wilhelmina Hüttner*, en geb. Plauen 21 okt. 1768, † Reitwein/Oder 19 juni 1835, en tr. 1e (tr. 2e 1824 *Friederike Wilhelmine Gottfried*) Berlijn (Franse Kerk) 24 juli 1799.
- 58d. Dochter van *Isaac Ravené*, ciseleur, vergulder en geelgieter te Berlijn, en *Judith Claude*, en geb. Berlijn 18 maart 1778, † ald. 6 juli 1802.
59. Doopgetuigen: H. Consistorialrath u. *Director Bernhard Moriz Snethlage*, H. Kaufmann *Anton Raute*, grootvaders, Mad. *Judith Ravené* (geb. Olaude, 1750-1825), overgrootmoeder.
60. Id.: H. Kaufmann *Ravené*, H. Hauptmann *Snethlage*, Frau Directorin *Snethlage*, Frau Justizräthin *Bergius*, Demoiselle *Strubberg*.
61. Id.: H. Consistorialrath *Bernhard Moriz Snethlage*, H. Kaufmann *Anton Raute*, H. *Theophilus Zumpt*, Prof. Kgl. Kriegsschule, Mad. *Jacob Ravenée*, Mad. *David Ravenée*, Frau Direktorin *August*, Demoiselle *Friederike Ravenée*, Demois. *Marie Bergius*.
- 61a. Id.: H. Prof. *Pfund* am Kgl. Joachimth. Gymn., Fr. *Reibekeul* geb. *Degener*, Jgfr. *Mathilde Schneider*, Jgfr. *Anna Bergius*.
62. Id.: H. Direktor *Meineke*, Fr. Consistorial-Räthin *Snethlage*, Jgfr. *Marie Jahrmark*, Jgfr. *Luise Raute*.
63. Id.: H. Director *Bernhard Moritz Snethlage*, H. *Anton Raute*, Part., H. Justizrath *Franz Bergius*, H. Prof. *Ludwig Abeken*, H. *Friedrich Jahrmark*, Fr. *Caroline Snethlage* geb. *Von Hauss*, Fr. *Charlotte Ravené* geb. *Steffen*.
64. Gothaisches Genealogisches Handbuch der Briefadeligen Häuser, 13de jrg., 1919, blz. 663.
65. Doopgetuigen: Herr *K.W. Krüger*, Dr. phil, Prof. Joachimth. Gymn., *Fritz Ravenée*, Kgl. Hof-Uhrmacher, Mad. *Schmidt* geb. *Ravenée*, Iserlohn, Jgfr. *Therese Schneider*.
66. Geneal. Handbuch des Adels, Gräfl. Häuser, B III, 1965, blz. 218 en Gen. Handb. d. Adels, Gfl H. Bd IX, 1979, blz. 343.
- 66a. Doopgetuigen: Herr Doctor *Brüningshausen* zu Rade Vorm Wald (Dr. *Karl Wilhelm Brüningshausen*, Dr. iur., advocaat en notaris, burgemeester van Barmen, Gutsbesitzer, zoon ex *Brüningshausen-Engels*, oudtante, en getr. *Johanna Elisabeth Isabella Achenbach*, tante), Herr Prediger *Johann Carl Wilhelm Koppelman* zu Ohne im Bentheim (wschl. *Joh. Christ. Wilh.*, zie Va,7), und der Vater des Kindes.
67. DGB, 24. Band, 1913, blz. 65. Zie ook bij noot 24. Opgemerkt zij hier nog dat de familie *Engels* behoorde tot de zeer nauw onderling verwante Barmense fabrikantenfamilies.
68. *Johann Oaspar Engels* (1753-1821) speelde een vooraanstaande rol in het maatschappelijke en kerkelijke (piëtistische) leven, dat toentertijd o.a. in Barmen nieuwe impulsen onderging. Zo stichtte hij in 1796 een school voor de kinderen van zijn arbeiders, was reeds in 1791 te Bielefeld kerkmeester van de (geref.) gemeente, was mede-oprichter en enig bestuurder van de in 1807 gestichte Armenverein, stond van 1816-1817 aan het hoofd van de Kornverein, die goedkope levensmiddelen verstrekke aan de door de droogte van 1816 getroffenenen, en was mede-grondlegger van de zelfstandige Unterbarmer unierten Gemeinde en de voornaamste stichter van het kerkgebouw. Hij was geb. Barmen 28 febr. 1753 als zoon van *Johann Oaspar Engels* (1715 -1787), eigenaar van een blekerij en een bandwerkerij te Barmen, en (tr. 1e 1749) *Maria Katharina Steinbach* (1720-1761), en † ald. 20 juli 1821, tr. (1e 1789 *Johanna Konstantie Korten*) 2e Ruhrort 1 sept. 1791 *Luise Friederike Noot*, geb. ald. 7 okt., ged. ald. 12 okt. 1762, † Barmen 26 juli .1822, dr. van *Johann Wilhelm Noot* (1708-1770), ontv. te Orsoy, Kon. Pruis. ontv. douane en licenten te Ruhrort, burgemr. ald., en (tr. 2e 1739) *Johanna Katharina Erkenswyk* (1719-1785).
69. DGB, 19. Band, 1911. blz. 118.
70. M. Elisabeth Kluit, Het Protestantse Reveil in Nederland en daarbuiten, 1815--1865, Amsterdam, 1970, blz. 351-353. Daar wordt hij de grote man van het Christelijk-maatschappelijk werk in Hamburg genoemd. Hij was o.a. mede-oprichter van het Rauhen Haus (o.l.v. Wichern).
71. DGB, 1. Band, 1889, blz. 323/322.
72. DGB, 35. Band, 1922, ad Rlibel, blz. 332.
73. DGB, 35. Band, 1922, ad Krebs, blz. 165.
74. Doopgetuigen: Prinses *Oharlotte van Pruisen*, Senatorin *Hudtwalcker*, Hamburg, *Hermann Siebel*, Barmen, Frl. *Ida Hudtwalcker*, Hamburg.
75. Als noot 67, blz. 66.
76. Doopgetuigen: H. Prof. Dr. *Emil Snethlage*, H. Senator *Hudtwalcker*, Hamburg, Fr. Oberkonsistorialrätin *Nitsch*, Fr. Hauptmano *Snethlage* geb. *Strubberg*, Frl. *Auguste Hudtwalcker*, Hamburg, H. Pastor *Treviranus*, Bremen.
77. Vgl. bij noot 24. (Bovendien was haar broer *Peter Bredt* getr. met *Helene Engels*).
78. DGB. 24. Band. 1913. blz. 525 en DGB. 183. Bd. 1980. blz. 332/336.
79. Adel. Taschenbuch, Teil B. 29ste jrg. • 1937, blz. 32.
- 79a. Volgens Adel Taschenb. (noot 79b) † Kolberg (d.w.z. Pommeren) 12 juli 1929.
- 79b. Geneal. Handbuch des Adels, Adel. Häuser B, Bd. XIII, 1980, blz. 26.
80. *Au:guste von Bierbrauer* tr. 1e Koblenz 15 maart 1906; *Willem Wilson* was geb. te Amsterdam 9 febr. 1872 als zoon van *Jan Stephan Willem Wilson* en *Eugenie Louise Boetsch* (Doetsch?, vgl. Ned. Patr., 6de jrg., 1915, blz. 46), en † Vallendar (Rhein) 15 dec. 1914. eigenaar van leemgroeven.
81. DGB, 83. Band, 1935, blz. 435.
- 81a. Zij hertr. 1933 *Hilmar Julius* Freiherr *Grote zu Schauen*; vandaar voornamen van kleinzoon *Karl Hilmar*, naar beide grootvaders.
82. *Luise Siebel* was een dochter van *Christian Hermann Siebel* en *Louise Snethlage* (VIIId,1) (haar zuster *Klara Maria Siebel* was weer getrouwd met een (*Albert*) *Engels*).
83. Geneal. Handb. des Adels, Freiherrl. Häuser A Band VI, 1966, blz. 104.
84. DGB, 65. Band, Deutsch-Schweizerisches Gesch!. Buch. 1929, blz. 175/176. *Johann Karl Lavater* (1769-1837), koopman te Hanau, en zijn echtgen. *Sally Breeze* waren de ouders van zowel *Emma Maria (Mary) Lavater* (1814-1899), tr. 1841 *Heinrich Fedor Wilhelm Oskar von Meibom*, de schoonouders van *Ernst Oaspar Jakob Snethlage*, als van *Sara Kornelia Lavater* (1802-1880), tr. 1836 *Alfons Karl Ohristian* Freiherr *von Stockum-Sternfels*, de schoon-grootouders van *Oscar CarlSnethlage*.
85. Gen. Hdb. d. Adels, Ad. H. B, Bd. III, 1958, blz. 257.
86. DGB, 120. Band, 1955, aanhangsel bij Wielandt, blz. 613.
87. Gen. Hdb. d. Ad., Ad. H. A, Ed. VI, 1962, blz. 150.

88. *Rotger Sneathlaga* was in het hotelwezen werkzaam in Duitsland, Zwitserland (Zermatt, Leysin), Frankrijk (Deauville, Cannes), Tunesië, Ver. Staten (New York, Waldorf Astoria) en bij de passagiersscheepvaart.